

ELŐTERJESZTÉS
Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2023. április 27-i ülésére

Tárgy: Lajosmizse Város Önkormányzatának Gazdasági Programja felülvizsgálata

Az előterjesztést készítette:

Horváth Sándor
pályázati referens
Önkormányzati Iroda

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta:

- Pénzügyi Ellenőrző Bizottság
- Önkormányzati Bizottság
- Mezőgazdasági, Környezetvédelmi és Város-
stratégiai Bizottság

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László s.k.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS
Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2023. április 27-i ülésére

Tárgy: Lajosmizse Város Önkormányzatának Gazdasági Programja felülvizsgálata

Ikt.sz.: LMKOH/1443-4/2023.

Tisztelt Képviselő-testület!

A 19/2023. (II.21.) határozattal döntés született a Gazdasági Program felülvizsgálatának határidejéről. A felülvizsgálatra az Európai Unió támogatásaira irányuló Partnerségi Megállapodás elfogadása és a veszélyhelyzeti intézkedések miatt került sor. Az *előterjesztés mellékletét* képezi Lajosmizse Város Önkormányzatának felülvizsgált Gazdasági Programja, melyben az alábbi főbb módosítások történtek:

- **7. oldal** A felülvizsgálat keretében történt módosítások meghatározása.
- **12. oldal** Kiegészítésre került a szennyvíztelep 130 %-on történő működésével és a későbbi nem lakossági rácsatlakozások miatt fejlesztési igénnyel.
- **48. oldal** Kiegészítésre került a Kommunikációs kompetencia fejezet az Önkormányzat közösségi oldalának létrejöttével.
- **50. oldal** Forrástérkép fejezettel egészül ki az anyag, mely korábban nem szerepelt a Gazdasági Programban.
- **62. oldal** „2. Projektjavaslatok” táblázatban aktualizálásra került a Megvalósítás időszaka (3 utolsó oszlop).
- **66. oldal** „2015-2019. évre szóló Gazdasági Programban szereplő fejlesztési elképzelések megvalósulása” táblázat kiegészítésre került a felülvizsgálat idején ismert adatokkal, valamint beépítésre került a TOP_PLUSZ-3.3.2-21-BK1-2022-00010 azonosító számú „Egészségügyi és Szociális infrastruktúra fejlesztése Lajosmizsén” című pályázat.

A fentiekre tekintettel az alábbi határozat-tervezet elfogadására teszek javaslatot a T. Képviselők részére.

Határozat-tervezet

...../2023. (.....) ÖH

Lajosmizse Város Önkormányzatának
Gazdasági Programja felülvizsgálata

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az előterjesztés mellékletében foglalt tartalommal elfogadja a 2020-2025. időszakra szóló Gazdasági Program felülvizsgálatát.

Felelős: Képviselő-testület

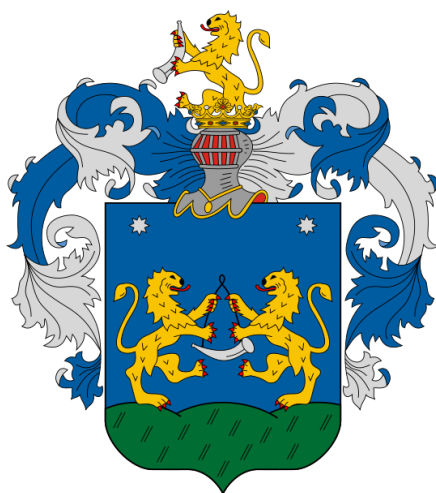
Határidő: 2023. április 27.

Lajosmizse, 2023. április 19.

Basky András s.k.
polgármester

LAJOSMIZSE VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK GAZDASÁGI PROGRAMJA

2020-2025

LAJOSMIZSE, 2020.04.24

FELÜLVIZSGÁLVA: 2023. ÁPRILIS

TARTALOMJEGYZÉK

TÁBLÁZATOK ÉS ÁBRÁK JEGYZÉKE.....	6
BEVEZETÉS	7
FEJLESZTÉSEKET MEGALAPOZÓ ADOTTSÁGOK	9
A város jellemzői	9
I. TELEPÜLÉSKÉP ÉS INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉS	10
I./1. A településkép meghatározó szerepe	10
I./2. Infrastruktúra helyzete és fejlesztése	11
II. KÖRNYEZETMINŐSÉG ÉS -FEJLESZTÉS	14
III. GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉG FEJLESZTÉSE.....	19
III/1. A város gazdasági adottságainak vizsgálata	19
III/2. A turizmus fejlesztési lehetőségei Lajosmizsén	20
IV. TÁRSADALOM ÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRA	23
V. MULTIFUNKCIÓS AGRÁRGAZDASÁG KIALAKÍTÁSA ÉS VIDÉKFEJLESZTÉS	31
V/1. Agrárium helyzete és lehetőségei	31
V/2. Piacfelügyelet- és vásártartás.....	31
V. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÉS PARTNEREI A FEJLESZTÉSBEN	33
VI. PROGRAMINDÍTÓ JAVASLATOK ÖSSZEFOGLALÓJA	38
VI/1. Befektetésösztönzés.....	38
VI/2. Az önkormányzat alkalmazkodása az új EU-s kihívásokhoz	39
VI/3. településfejlesztési feladatok	41
VI/4. adó- és költségvetési politika	42
VI/5. Településmarketing és lakossági kommunikációs csatornák	46
VII. FORRÁSTÉRKÉP (A 2023. ÉVI FELÜLVIZSGÁLAT SORÁN KÉSZÜLT ÚJ FEJEZET)	50
MELLÉKLETEK	61
1. Előkészítő tevékenység	61
2. Projektjavaslatok (2023. áprilisban felülvizsgálva)	62

3. 2015-2019. évekre szóló Gazdasági Programban szereplő fejlesztési elképzelések megvalósulása (2023. áprilisban felülvizsgálva).....	66
4. Lajosmizse Város Önkormányzata előző ciklusban megvalósított és megvalósítás alatt lévő fejlesztési projektjei	70
5. Vállalkozások és más szervezetek nyertes pályázatai az előző ciklusban.....	73

TÁBLÁZATOK ÉS ÁBRÁK JEGYZÉKE

TÁBLÁZATOK

1. táblázat: Lakónépesség és lakásállomány alakulása	23
2. táblázat: Népesedési mutatók: természetes szaporodás/fogyás.....	23
3. táblázat: Népesedési mutatók: vándorlás.....	24
4. táblázat: A 60 év és annál idősebb lakosok számának alakulása	24
5. táblázat: Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya Lajosmizsén.....	25
6. táblázat: Az óvodai, bölcsődei férőhelyek száma Lajosmizsén	26
7. táblázat: Az óvodába és iskolába járó gyermekek számának alakulása 2014-től.....	26
8. táblázat: A szociális alapszolgáltatásokat igénybe vevők számának alakulása.....	27
9. táblázat: A könyvtári szolgáltatások adatai	28
10. táblázat: Az éves önkormányzati támogatás civil szervezeteknek 2014-től.....	33
11. táblázat: Lajosmizsével kapcsolatos Facebook oldalak és csoportok.....	48
12. táblázat: ITP településdifferenciálás a Kiemelt város agglomerációja célterületben	53
13. táblázat: Önkormányzati és vállalkozási fejlesztési lehetőségek a 2021-2027-es uniós ciklus ágazati operatív programjaiban	55

ÁBRÁK

1. ábra Lajosmizse elhelyezkedése Magyarországon és a Kecskeméti járásban	9
2. ábra: A lakosságtól elszállított hulladék mennyisége (t)	14
3. ábra: A 2021-2027 közötti új többéves pénzügyi keret költségvetés a polgárainak védelmet, biztonságot és lehetőségeket nyújtó Unió számára	40
4. ábra: A fő szakpolitikai területek alakulása az uniós költségvetésben.....	41
5. ábra: Fejlesztési célterületek Bács-Kiskun vármegyében.....	52
6. ábra: A Közös Agrárpolitika közvetlen támogatásai a 2023-2027-es időszakban	58

BEVEZETÉS

A gazdasági program elkészítésére Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ban meghatározottak alapján kerül sor az alábbi előírások szerint:

1. A képviselő-testület **hosszú távú fejlesztési elképzeléseit** gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
2. A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület **megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.**
3. A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a **helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.**
4. A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: **az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.**
5. A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az **alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el.** Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Lajosmizse Város Önkormányzata 2015. áprilisában fogadta el a 2015-2020 közötti időszakra szóló gazdasági programot, így jelen dokumentum annak a felülvizsgálatát is tartalmazza.

A gazdasági program készítését 2020-ban **két jelentős akadályozó tényező is befolyásolta:**

- nem állt rendelkezésre a 2021-2027 európai uniós pénzügyi időszakra vonatkozó partnerségi megállapodás, valamint felülvizsgált Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK),
- a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet és a veszélyhelyzetben hozott rendkívüli, korlátozó intézkedések, melyek a tömeges megbetegedést okozó humánjárvány (COVID-19) következményeinek enyhítését célozták.

Emiatt jelen dokumentum **felülvizsgálatára került sor** a fent említett két akadályozó tényező részbeni megszűnését követően (új OFTK elfogadására nem került sor). **A felülvizsgálat során a következő módosítások történtek a Gazdasági Programban:**

- Átvezetésre kerültek a 2020-ban városi intézményektől szervezetektől a dokumentum elfogadását követően érkezett észrevételek.
- A dokumentum kiegészítésre került a lehetséges finanszírozási forrásokat összegző „Forrástérkép” c. fejezettel.
- Aktualizálásra került a 2. és 3. melléklet („Projektjavaslatok” és a „2015-2019 évekre szóló Gazdasági Programban szereplő fejlesztési elképzelések megvalósulása” c. táblázatok)

A VÁROS JELLEMZŐI

Lajosmizse Duna-Tisza közén, a kiskunsági tájegységen, a Homokhátság északi részén helyezkedik el, mely **rendkívül kedvező** mind földrajzi, mind közlekedési szempontból, hisz a megyeszékhelytől (Kecskemét) 16 km-re, a fővárostól pedig 70 km-re fekszik, kapcsolatukat a város gazdaságát jelentősen meghatározó M5-ös autópálya nyomvonala biztosítja.

1. ábra Lajosmizse elhelyezkedése Magyarországon és a Kecskeméti járásban

Közigazgatásilag Bács-Kiskun megyéhez, ezen belül pedig a Kecskeméti járáshoz tartozik, melynek második legnépesebb városa. Lakossága a KSH adatai szerint 2019-ben 11.317 fő volt.

Szomszédos települései: Kunbaracs, Ladánybene, Kerekegyháza, Kecskemét, Nagykőrös, Csemő, Pusztavacs, Táborfalva, Felsőlajos. A megyehatáron való fekvése meghatározza a szomszédos településekkel való kapcsolatát is, melyek a pest megyei települések felé kevésbé szorosak - talán ez az egyetlen hátránya földrajzi elhelyezkedésének.

A város területe 164,66 km², ebből a belterületi rész 5 km², a külterület 158,8 km², a zártkert 0,84 km². A várost hálós utcaszerkezetű belterület jellemzi, melyet kertvárosias és falusias lakóterületek alkotják. A belterületet szórvány jellegű tanyavilág övezi.

Lajosmizse gazdasági szerkezetét tekintve megállapítható, hogy a mezőgazdaság az elmúlt időszakban a többi szektorhoz képest visszaszorult, de még így is jelentős súllyal bír. Jellemző a takarmánynövények termesztése, kertgazdálkodás, de az állattartás is megtalálható.

Ipar tekintetében a város stabil lábakon áll, hisz nehézipari-, könnyűipari-, élelmiszeripari- és építőipari cégek is képviseltetik magukat, a **vonzó gazdasági környezet** miatt stabil vállalati szint jellemző.

2010 óta összességében **javul a lajosmizseiek életminősége**, ezt támasztja alá mind az SZJA alapot képező jövedelem, mind pedig a gépkocsik számának és a lakások komfortfokozatának és felszereltségének alakulása.

Népsűrűsége 2011-ben 67,1 fő/km² volt, mely alacsonyabb az országosnál (106,8 fő/km²), viszont magasabb, mint Bács-Kiskun megyéé (61,6 fő/km²), és 2001-hez képest (66,9 fő/km²) növekedést mutat.

A település 2023-ban ünnepelheti várossá avatásának 30. évfordulóját.

I./1. A TELEPÜLÉSKÉP MEGHATÁROZÓ SZEREPE

Az elmúlt években az épített környezet alakításának szemléletformálására központi intézkedésre a települések elkészítették a településképi arculati kézikönyvüket. Lajosmizse a jogszabályi határidőn belül, 2017. decemberében fogadta el a **településképi arculati kézikönyvet, a településképvédelmi rendelettel** együtt - széleskörű partnerségi egyeztetés mellett. A hiánypótló dokumentum kiválóan tárja fel a helyi értékeket, és tesz ajánlást az építetők felé, hogy miként alkalmazzák az **alföldi tájra jellemző építészeti stílusjegyeket** a várostól oly idegen mediterrán stílussal szemben.

A város településképének védelméről szóló Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 38/2017. (XII.15.) önkormányzati rendelete a város három **településképi szempontból meghatározó területét** jelöl ki:

1. az 5-ös számú főút melletti, beépítésre szánt területeken fekvő ingatlanok,
2. a belterületi és a belterülethez kapcsolódó beépítésre szánt területek,
3. a helyi védettségű egyedi érték telke.

A város épületei, építményei közül országos műemléki védelemmel rendelkeznek a tanyamúzeum egyes épületei, Népi tanya és a Pusztatemplom romjai.

Helyi védelemmel rendelkező épületek:

- Római Katolikus templom (24 hrsz.)
- Református templom (182/3 hrsz.)
- Polgármesteri Hivatal régi épülete (1/1 hrsz.)
- Sury-ház (9/1 hrsz.)
- Régi iskola (700/1 hrsz.)
- Volt Szülőotthon (2295 hrsz.)
- Óvoda-bölcsöde épülete (2184 hrsz.)
- Pelyvatói iskola Mizse tanya (0324/13 hrsz.)

Lajosmizse Város Önkormányzata fontosnak tartja a helyi értékek védelmét, ezért a rendelkezésre álló eszközeivel azok állagmegóvására a későbbiek során is kiemelt figyelmet fordít.

Településrendezési eszközök 2008-ban kerültek elfogadásra, melyek többször módosultak, azonban felülvizsgálatát a közeljövőben a tervhierarchia miatt biztosítani kell. Az Országos Területrendezési Tervet az Országgyűlés 2018. decemberében fogadta el, Bács-Kiskun megye területrendezési tervének felülvizsgálata 2020. év közepére várható.

KIHÍVÁSOK:

- harmonikus településkép kialakítása
- helyi épített értékek megőrzése és a mai kornak, valamint generációi számára alkalmas funkciók megtalálása

MEGOLDÁSOK:

- településrendezési eszközök felülvizsgálata
- szemléletformálás, avagy a város lakosságával megismertetni az épített környezet helyi stílusjegyeit, a településképi arculati kézikönyvben meghatározott ajánlásokat
- a településképi arculati kézikönyv időközönkénti aktualizálása
- példamutatás, avagy önkormányzati tulajdonú épületek állagmegőrzése és körültekintő felújítása
- magántulajdonban lévő, helyileg védett épületek felújítására irányuló támogatási rendszer működtetése
- városrehabilitációs tevékenységek során egységes vagy harmonizáló utcabútorok alkalmazása, tájidegen növények telepítésének elkerülése
- lakossági fásítási vagy virágosítási akciók kezdeményezésének vizsgálata;
- Virágos Magyarország versenyen való részvétel

I./2. INFRASTRUKTÚRA HELYZETE ÉS FEJLESZTÉSE

A város infrastrukturális ellátottsága megfelelő, mely fontos tényező egy település életében, azonban az önkormányzatnak kevés eszköze van a nagyléptékű fejlesztésére. Az interjúk során a 2020 utáni időszak fejlesztési igényei között **az infrastrukturális elemek (tovább)fejlesztése szerepelt** elsődleges prioritásként.

Az infrastrukturális elemek közül a közúthálózat fejlesztése, a járdaépítés és -felújítás a legszükségesebbek.

KÖZÚTHÁLÓZAT, JÁRDA, KERÉKPÁRÚT

Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (továbbiakban: TEIR) legfrissebb adatai szerint, 2018-ban Lajosmizsén a települési kiépített utak és közterek hossza 63 km volt. A kiépített út és közterület területe 306.000 m² volt összesen. A kiépítettlen út és közterület hossza 249 km. Lajosmizse szórványos tanyarendszere miatt a dűlő utak sűrűn hálózák be a település közigazgatási területét. Jelenleg ezek jelentős része még földút. A kiépített kerékpárút, közös gyalog- és kerékpárút hossza 9 km a településen, a járdák hossza pedig 75 km-t tesz ki. Ezek az értékek az elmúlt időszakban jelentősen nem változtak.

A város szívéen átmenő 5-ös főút belterületi szakaszának forgalma kimagasló, bár a forgalom 2013 óta fokozatosan csökken, még mindig jelentős. A forgalomban részt vevők több, mint 70%-a személygépjármű, de magas a nehéz motoros járművek aránya is. Ez a tényező hatással van az útburkolat és a környezet minőségére is. A jelentős forgalomból adódóan parkolási gondok is adódtak, melynek részbeni megoldására a TOP-2.1.2-15-BK1-2016-00008 „Lajosmizse Város környezettudatos és innovatív fejlesztése” c. projekt (zöld város projekt) reagál.

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 112/2019. (IX.26.) önkormányzati határozattal döntött Lajosmizse városközpont forgalomtechnikai koncepciójának véleményezéséről, mely tartalmazza a belterületi részek közlekedésbiztonsági, úthálózati, kerékpárút- és járdafejlesztési javaslatokat.

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 21/2015. (III. 12.) számú határozatával elfogadott Local Agenda 21 tanulmány célkitűzései között meghatározásra került, hogy a „társadalmi pillér” egyik fontos eleme a közösségi közlekedés hálózatának kiterjesztése, a biztonságos kerékpáros közlekedés feltételeinek biztosítása, a parkolási lehetőségek bővítése.

KIHÍVÁSOK

- meglévő útburkolatok kifogásolt állapota
- jelenős mennyiségű kiépítetlen út
- további kerékpárút szakasz kiépítésére irányuló igény
- belterületi járdák jelentős része régi, rossz állapotú
- kiépítetlen, nem aszfaltozott utcák, valamint a külterületi utak fenntartása

MEGOLDÁSOK

- pályázati lehetőségek kiaknázása, tekintettel arra, hogy jelentős mértékű útfejlesztésre az önkormányzatnak nincs forrása
- lakossági járdaépítés támogatása

VILLAMOSENERGIA ELLÁTÁS, GÁZELLÁTÁS, VÍZELLÁTÁS, SZENNYVÍZELVEZETÉS,-TISZTÍTÁS

A TEIR 2018-as adatai szerint a városban a háztartási villamos energia fogyasztók száma elérte az 5.577 db-ot, az összes villamosenergia-fogyasztó 6.118 db volt. A háztartások részére szolgáltatott villamosenergia 17.341.000 kWh volt. A településen kiépített gázcsőhálózat hossza összesen 103 km volt. A településen 3161 db gázfogyasztó volt összesen, ebből háztartási gázfogyasztó 2825 db.

A településen 2018-ban szolgáltatott víz mennyisége 338.000 m³ volt, ebből a háztartásoknak 258.000 m³-t szolgáltatottak. A közüzemi ivóvízvezeték-hálózat hossza 61 km. A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma 3.117 db volt, melyből 71 db új bekötés volt 2018-ban.

2018 évben a közcsonahálózat hossza 52 km volt. Az egyik legnagyobb volumenű fejlesztésnek köszönhetően, a csatornahálózatba 2.732 db lakás volt 2018-ban már bekapcsolva, amely jelentős, 230%-os javulást mutat 2008-hoz képest, amikor is mindössze 630 szennyvízbekötés volt Lajosmizsén. A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba tisztítottan 414.000 m³ szennyvíz került elvezetésre. **A szennyvíztelep kapacitása jelenleg 130 %-on működik, ezért annak fejlesztése elengedetlen a későbbiek során felmerülő, új főként nem lakossági igények miatt.**

A szennyvíz telepen túl, az említett infrastrukturális elemek fejlesztése a közeljövőben nem indokolt, a 2015-ben megvalósult szennyvízhálózat bővítésével **a lakossági közműellátottság biztosítottá vált.** Egyéb fejlesztések a meglévő hálózatok rekonstrukciója miatt vagy **új lakóövezetek**

kialakítása miatt lehetnek indokoltak. Ez utóbbi jelen gazdasági környezetben az elkövetkezendő öt évben várhatóan megtorpan, jelentős, új városrészek közművesítésére nem fog sor kerülni.

II. KÖRNYEZETMINŐSÉG ÉS -FEJLESZTÉS

Lajosmizse éghajlati viszonyaiban az **Alföldre jellemző sajátosságok** nyilvánulnak meg, mérsékelt meleg, száraz éghajlattal jellemezhető. Az ország egyik legnapfényesebb területe, az évi napsütéses órák száma eléri a 2.100 órát. Az évi középhőmérséklet 10,2-10,4 °C. A csapadék évi átlagos mennyisége 540-560 mm között alakul. A településen uralkodó szélirány főleg ÉNY- i, de jelentős emellett a D-i irány is, az átlagos szélesség 2,5-3,0 m/s között változik. A viszonylag alacsony légnyomás miatt gyakoriak a viharos erejű szelek, amelyek a kitett homoktalajban jelentős deflációs kárt okoznak

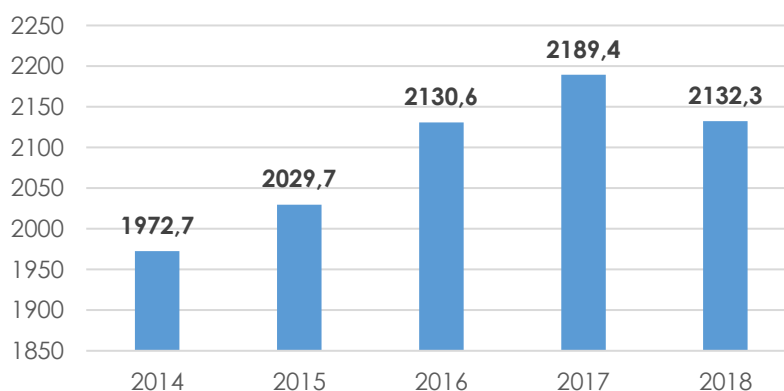
Lajosmizse **jellemzően homokos talajra települt**, külterületén megfigyelhetők a homokhátság eredeti felszínformái: dűnék és homokhátak. A talajjavításra szoruló területek között elszórva, leginkább Alsólajoson találhatók jó minőségű termőtalajok is.

A településen összefüggő, nagy vízfelületek nem találhatóak, az ex lege védett szikes tavak és a mesterséges horgásztavak azonban igen nagy számban fordulnak elő. Lajosmizsei **felszín alatti édesvízkészlete jelentős**, jellemzően magas kalcium- és magnéziumtartalmú.

A légköri tanulmányok szerint Kecskemét és térsége az ország legkevésbé szennyezett levegőjű részéhez tartozik. A legjelentősebb szennyező forrás a közlekedés, amely komoly zajterhelésért is felelős: átmenő forgalom, M5 autópálya, vasút, mezőgazdasági utak porszennyezése.

2017 óta a lakossági hulladékok elszállítását és kezelését közszolgáltatási szerződés keretében a Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. látja el. A kommunális hulladék és a szelektíven gyűjtött papír-, műanyag- és fémhulladék elszállítása kéthetente, a zöldhulladék szállítása négyhetente történik. Az üveg hulladék szelektív gyűjtése egy kihelyezett gyűjtőponton történik. A lomtalanítás évente kétszer, előzetes lakossági igénybejelentés alapján, házhoz menő rendszerben történik. A mezőgazdasági, ipari tevékenység eredményeképp keletkező hulladék elszállítása és kezelése a gazdasági szereplők feladata.

2. ábra: A lakosságtól elszállított hulladék mennyisége (t)

Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

A levegőminőséget befolyásoló tényezőként tekinthetünk a település zöldfelületeire. A központban található **Iskola-tó és környezete**, mely országos védelem alatt áll, egyben a rekreációs célú zöldfelület-fejlesztés egyik legnagyobb lehetősége a város számára. Egy 2013-ban megvalósult projekt keretében már sor került a tó kotrására, víztisztító műtárgyak és zsilipek kiépítésére. Másik kiemelkedően fontos zöldfelületi eleme a városnak a helyi védettséget élvező, Szabadság téren található közpark.

A zöldfelületgazdálkodást jelenleg 8 fő alkalmazott munkatárssal látja el az önkormányzat, irányítása a Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal Önkormányzati Irodája alá tartozik. A fizikai dolgozók többsége középfokú végzettségű, szakmunkás, gépkezelői képesítéssel rendelkezik. A feladatok végrehajtásában változó számú közfoglalkoztatott munkatárs vesz részt (általában 15 és 50 fő közötti létszámban).

Az Önkormányzatnak jelentősek az energiateljesítéssel kapcsolatos költségei (intézményfenntartás, közvilágítás). Ennek csökkentése érdekében, valamint a környezeti állapot megőrzése és javítása érdekében fontos az **energiateljesítés javítása és a megújuló energiaforrások használatának elterjesztése**. Az önkormányzat folyamatosan pályázati lehetőségeket keres a környezetbarát energiateljesítést támogató programokra. Az eddigi fejlesztések keretében az alábbi épületekben került sor energiateljesítési korszerűsítésre:

- A Rákóczi utca 30. és Attila utca 6. szám alatt álló óvodák komplex energiateljesítési felújítása már megtörtént a KEOP-4.10.0/F/14-2014-0221 azonosító számú projekt keretében.
- A Művelődési Ház áramdíjának csökkentése érdekében napelemek kerültek elhelyezésre a KEOP-4.10.0/12-2013-0427 azonosítószámú projekt keretében.
- A KEOP-4.10.0/14-2014-0266 azonosítószámú pályázatban a Fekete István Sportiskolai Általános Iskola kollégiumának tetejére kerültek fel napelemek, míg a KEOP-4.9.0/11-2011-0072 azonosító számú „A Fekete István Általános Iskola komplex energetikai korszerűsítése Lajosmizsén” projektben az épületek energetikateljesítési korszerűsítése történt meg.
- A TOP-3.2.1-16-BK1-2017-00052 azonosítószámú pályázatból a Súly iskola épületének felújítása, átalakítása valósult meg, melyben jelenleg a Kormányablak működik.

Lajosmizse a már említett Iskola-tavon és Szabadság téren kívül is **számos védett természeti értékkel rendelkezik**, melyeket Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testületének a környezetvédelemről szóló 7/2008. (III.20.) önkormányzati rendelete szabályoz. Ilyen például a Füzes-tó (Horgász-tó) és környéke, valamint számos fasor és faegyed. Kiemelt városképi szerepe van Lajosmizsén a platánoknak: a Dózsa György úti platánfasor és a Tarnai utcai platánfasor is a védett természeti értékek körét gyarapítja.

KIHÍVÁSOK

- A közlekedésből eredő lég- és zajszennyezéssel az erős átmenő és helyi forgalom miatt számolni kell, hiszen a város határában húzódik végig az M5-ös autópálya, valamint a városon halad keresztül az 5. sz. elsőrendű út, illetve Lajosmizsét érinti a Budapest-Szeged vasútvonal is.

- Mezőgazdasági tevékenységből fakadó porszennyezettség terheli a lakosságot a por magas allergén tartalma miatt.
- Jelentős kockázatot jelent a lakossági hulladékégetés.
- A városban parlagon hagyott, illetve nem megfelelően kezelt területeken sok esetben elszaporodnak a gyomnövények, melyek allergénként egészségügyi problémák kialakulásáért is felelősek.
- Tekintettel arra, hogy a városban a lakók túlnyomó része kertes házakban él, rendelkeznek veteményes kerttel, a keletkező zöldhulladék hasznosítása mégsem megoldott.
- Problémát jelent a városban az illegális hulladéklerakás, amely elsősorban külterületen jelentkezik.
- A lakosságtól elszállított hulladék mennyisége az elmúlt években növekvő tendenciát mutat.
- A természetes állóvizek problémája, a folyamatosan jelentkező vízszint csökkenés, vízpótlásuk sóösszetételük miatt természetbarát módon csak igen költségigényesen oldható meg.
- A beavatkozások, mint az út, vasút, térburkolat és épületek létesítése széttagolta a vízgyűjtő területet, lefolyástalan területeket, mikro vízgyűjtőket hozva létre, melyekben időszakosan állóvizek keletkezhetnek.
- A zöldfelületek és közterületek állapota az egész települése gondot jelent, a zöldfelület-fenntartásra fordítható anyagi és személyi források szűkösek.
- A városban összesen egy játszótér és egy sportpark van közterületen, ami mindenki számára elérhető.
- Egyes önkormányzati tulajdonú épületek, például a Városháza épületének energetikai korszerűsítése még nem történt meg.

MEGOLDÁSOK

A fent felsorol kihívások egy részére megoldást fog jelenteni a folyamatban lévő **TOP-2.1.2-15-BK1-2016-00008 „Lajosmizse Város környezettudatos és innovatív fejlesztése”** c. projekt. A beruházás keretében részben megvalósul az Iskola-tó és környezete fejlesztésének következő lépése: a rekreációs célú hasznosítás feltételeinek megteremtése. Kialakításra kerül egy szabadterei vízparti színpad, vízi tanösvény, játszótér, füvesített sporttér, ivókutak, szánkópálya, valamint kültéri fitness eszközök és új utcabútorok (pergola, padok, hulladékgyűjtők, kerékpártámaszok) kerülnek telepítésre. A vízfelület közepén oxigéndúsítási céllal nagy nyomású szivattyúkkal magasba lövellő, megvilágított vízugarak járulnak hozzá egyrészt a tó természetes élővilágának fenntartásához, másrészt látványelemként a városképhez.

A projekt érinti a **Szabadság teret is, a funkcióbővítő megújítása** alkalmassá teszi majd a korábbi „városi fórum” szerep betöltésére. Megújulnak a zöldfelületek és burkolt térrészek, szökőkút, játszótér, ivókutak, csobogó, díszburkolat pihenőpadokkal és kandelláberes világítási hálózat kerül kialakításra.

A hard típusú fejlesztések mellett a zöld város projektben szoft programok is megvalósulnak, melyek formálják a városi környezet minőségével kapcsolatos lakossági attitűdöt és elősegítik az újonnan kialakított zöldterületek fenntartását, ösztönzik azok használatát. Az Iskola-tónál kialakításra kerül egy vízi tanösvény, melynek célja a kiskunsági szikes tavak élővilágának bemutatása, a természet

védelmére nevelés, az iskolai tananyag kiegészítése, akár „kihelyezett” tanórák megtartása. A környezetvédelmi témájú szoft programok is erre kerülnek felfűzésre:

- Helyi pályázat meghirdetése a tanösvény tábláinak tartalmi és grafikus megjelenítésére
- „Idegenvezetés” a tó körül, mely során az iskolások mutatják be a tanösvény állomásait az érdeklődőknek
- Környezetvédelmi nap iskolások, óvodások és szüleik részére az Iskola-tó partján

A megvalósuló beruházás kapcsán lesznek feladatai a városnak a 2020-2025-ös ciklusban is. Egyrészt **a futópálya** olyan eleme az Iskola-tó komplex fejlesztésének, mely az eddigi projektekből nem valósult meg, így fejlesztési célként jelenik meg jelen gazdasági programban is. Másrészt a játszótérek hiányát a zöld város projekt csak részben oldja meg, **a város többi részén is ki kell alakítani a modern kor követelményeinek megfelelő játszótéereket.** A városvezetés feladata tovább a megvalósult zöldfelületeket érintő beruházások eredményeinek fenntartása, mely feladat többlet anyagi ráfordítást igényel tekintettel arra, hogy a gondozandó zöldfelületek mennyisége és az öntözött terület is bővül. Javasolt annak biztosítása is, hogy a projektben megvalósuló szoft-jellegű tevékenységek közül a jó gyakorlatok a projekt zárása után tovább működjenek.

A helyi környezetvédelem tipikusan olyan tématerület, ahol a jogszabályoknak való megfelelésen túl proaktív és összehangolt magatartásra van szükség az önkormányzat és szervezetei, a gazdasági szereplők és a lakosság között. Az önkormányzat, azon túl, hogy Hivatala hatósági ügyekben jár el és szakhatósági hozzájárulásokat ad ki, az intézményei bevonásával képes és alkalmas arra is, hogy **környezettudatosságot erősítő, szemléletformáló programokat** valósítson meg.

Az elmúlt évekre visszatekintve találunk is ilyen tevékenységre példát. Lajosmizse Város Önkormányzata a helyiek környezetszépítő tevékenységének ösztönzésére adományozza a **Környezetvédelmi Díjat** a környezetvédelemről szóló 7/2008. (III.20.) önkormányzati rendelet alapján 2000 óta. Másik ilyen kezdeményezés az évente megvalósuló Környezetvédelmi Nap, melynek a témája 2019. évben a műanyag hulladékok keletkezésének visszaszorítása volt. A „Nulla hulladék” programra való felkészülés jegyében kérdőíves megkérdezés alkalmazásával mérték fel a lakosság hulladékgazdálkodási szokásait, attitűdjét és ismereteit. Figyelembe véve, hogy a kiskertes gazdálkodás jellemző a város belterületén is, a komposztálás a szemléletformálás egyik kiemelt célterülete lehet. A település homokhátsági fekvéséből adódóan a fenntartható vízgazdálkodási szokások terjesztése is fontos lehet: a lakossági ivóvízfelhasználás csökkenése és a mezőgazdasági és más gazdasági tevékenységhez kötődő vízfogyasztás racionalizálása.

Azon túl, hogy a hivatal hatóságként ellenőrzi a telkek parlagfű-mentesítését, más tevékenységekkel is hozzájárulhat a városi levegőminőség javításához. A szilárd burkolattal nem rendelkező kül- és belterületi utak pormentesítésével, a földutak karbantartásához szükséges személyi- és eszközfeltételek biztosításával csökkenthető a közlekedésből származó szállópor-szennyezés, míg a fenntartható közlekedés infrastrukturális feltételeinek javításával és a fenntartható közlekedési módok használatát ösztönző lakossági szemléletformálással csökkenthető a gépjárművekből származó káros-anyag kibocsátás és zajterhelés.

A folyamatban lévő KEHOP-1.2.1-18-2018-00174 projekt lehetőséget kínál az önkormányzatnak a környezeti szemléletformálásban történő szerepvállalásra. A projekt keretében, amellet, hogy elkészül **a város klímastratégiája**, klímaváltozással kapcsolatos szemléletformáló programok, városi rendezvényeken való megjelenés, tanulmányi kirándulás és kiadványok készítése is megvalósul.

Kiemelt szerepet vállalhat az önkormányzat a megújuló energiaforrások használata terén is. Egyrészt **saját épületeinek energiahatékonysági korszerűsítésével, megújuló energiaforrások alkalmazásával** csökkenthető a város karbon-lábnyoma és az üzemeltetési költségek, másrészt a fejlesztések széleskörű társadalmasítása szemléletformáló hatással bír. Az önkormányzat az energiahatékonysági és megújulóenergia-hasznosítással kapcsolatos fejlesztési irányainak összehangolása, keretbe foglalása érdekében együttműködik a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzattal. Az együttműködés célja **Lajosmizse Város Fenntartható Energia- és Klímaakciótervének (SECAP) elkészítése, mely megalapozza a város 2021-2027-es uniós ciklusra tervezett energetikai projektjeit.**

III. GAZDASÁGI VERSENYPÉSSÉG FEJLESZTÉSE

III/1. A VÁROS GAZDASÁGI ADOTTSÁGAINAK VIZSGÁLATA

Lajosmizse város versenyképességét befolyásoló tényezők közül fontos kiemelni a kedvező elhelyezkedését, az infrastruktúra fejlettségét, valamint a vállalkozásoknak a város életében betöltött kiemelkedő szerepét.

A város infrastruktúrája jó, élhető várost formál, akár az intézményi, akár a közlekedési infrastruktúrát vizsgáljuk. A **megfelelő infrastruktúrális ellátottság** kedvező hatással bír a településre versenyképességi szempontból, hisz vonzza a beruházásokat, befektetőket. Amellett, hogy a gazdasági fejlődéshez hozzájárul, az egyéni életfeltételeket is javítja.

A város vezetősége kiemelt figyelmet fordít a városi infrastruktúra fejlesztésére. az elmúlt időszakban számos fejlesztés megvalósult, többek között:

- 2011-ben az általános iskola komplex energetikai felújítása.
- Művelődési Ház és Könyvtár helyi hő, és villamosenergia-igény kielégítése is megtörtént megújuló energiaforrásokkal.
- 2015-ben megvalósult az Egészség ház infrastruktúrális fejlesztése, emellett kiépült a csatornarendszer is a településen, a szennyvíztisztító telepek bővítésével együtt
- 2017-ben megvalósult a „Mésérét” Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde teljes körű fejlesztése,
- Lajosmizse szociális bérakásainak felújítása és közösségi ház létrehozása is megtörtént.
- Felújításra került a közétkeztetést biztosító konyhák és az önkormányzat épületének energetikai fejlesztése.
- Az utóbbi időszakban kiemelt figyelmet fordítottak a belterületi utak, járdák építésére, felújítására.

A vállalkozások a város életében kiemelkedő szerepet töltenek be, hisz munkahelyet biztosítanak a helyi lakosságnak, illetve az állandó-, vagy ideiglenes jelleggel végzett adóköteles tevékenységük után helyi iparűzési adót fizetnek az önkormányzat számára. A vállalkozások által településre vonzott emberek nagymértékben növelik a fogyasztást is.

Lajosmizsén a regisztrált gazdasági vállalkozások 64%-a szolgáltató, 20%-a, ipari, 16%-a mezőgazdasági tevékenységet végez. **A kistérségben Lajosmizse a vállalkozások tekintetében nagy súllyal szerepel, Kecskemét után a legnagyobb vállalkozási sűrűségű település.** Lajosmizse esetében az ipari vállalatok teljes egészében a feldolgozó-, élelmiszeripari- és az építőipar területére korlátozódnak. A település gazdasági területei a belterület északnyugati részén, az 5. számú út mentén helyezkednek el, valamint az elkerülő út két oldalán találhatók.

Társadalmi szerkezet szempontjából is lényeges a vállalkozások hatása, mivel főként fiatalok fognak vállalkozásba, az öregedési mutató csökkentését is eredményezheti adott esetben. Az önkormányzatok felelőssége ebben a helyzetben kimagasló, hisz az ő kezükben vannak olyan eszközök, amelyek segítségével lehetőségük van egy olyan vállalkozói környezet kialakítására, amellyel a településre vonzhatnak gazdálkodó szervezeteket. Lajosmizse **kedvező vállalkozói**

környezetet biztosít a vállalkozások számára. A helyi iparűzési adó mértéke 1,6%, mely kedvező a térségi viszonyok között, illetve az önkormányzat minden eszközzel segíti a vállalkozásokat, legyen az részletfizetés vagy fizetési halasztás. Az iparűzési adó bevétele az elmúlt évtized adataihoz képest megduplázódott, mely a kedvező gazdasági környezetnek és Lajosmizse versenyképességének is köszönhető. Ennek eredményeként az önkormányzatnak további, jogszabályban biztosított adó bevezetésére (kommunális adó, építmény adó) nem volt szüksége a meglévők mellett. Habár **saját ipari parkkal Lajosmizse nem rendelkezik, de az önkormányzat segítséget nyújt a betelepülni szándékozó vállalkozások telephely-választásában.** A város honlapján folyamatosan frissül a településen elérhető és még hasznosításon kívüli, gazdasági tevékenység végzésére alkalmas területek, ingatlanok nyilvántartása. Ennek eredményeként kezdi meg hamarosan működését a városban megtelepedő tojásfeldolgozó üzem is.

III/2. A TURIZMUS FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEI LAJOSMIZSÉN

Lajosmizse vezetése a turizmus területén az előző önkormányzati ciklus keretei között is számos olyan lépést tett, amelyet az elkövetkező években is folytatni kell. **A város stabil résztvevője a megyei turisztikai együttműködésnek,** amely a rendezvényeken való közös megjelenést, hatékonyabb marketingjét, megyei turisztikai kiadványok megjelentetését tűzte ki célul.

Lajosmizse legismertebb és leglátogatottabb turisztikai attrakciói továbbra is **a csárdák,** amelyek elődei már a I. és II. katonai térképeken is szerepeltek. Az 1973-ban megnyílt Tanyacsárda hazánk egyik legismertebb, számos nemzetközi díjjal is elismert étterme. Igen sokan e csárda, valamint az 1992-ben létrehozott Új Tanyacsárda magyaros ételkülönlegességei, lovasprogramjai, a tanyapartik vérpezsdítő cigányzenéje miatt keresik fel Lajosmizsét. A Geréby Kúriát szintén a gasztronómiája, valamint a lovas szolgáltatások miatt keresik a látogatók, mindemellett nagyon kedvelt rendezvény és esküvői helyszín is.

A „nagyok” mellett több kisebb szálláshely és vendéglátóhely is működik a településen, mindenképpen megemlítenő közülük Szél Csárda, Ezüstkanál, Ezüst Villa, Füstifecske Vendégház, Vadvirágos Vendégház, Pozsár Horgásztó.

Turisztikai értékkel bír a májusban megrendezésre kerülő **Szamócás Vásári Forgatag,** amelynek alapját az adja, hogy a település hazánk egyik legnagyobb szamócatermelő települése. Figyelemre méltó és az idelátogatók érdeklődésére tarthat számot a Rimóczi Art Csokoládé és Grillázsszalon szervezésében májusban megrendezésre kerülő Grillázs Majális és októberben a Csokoládé Fesztivál. A minden év augusztusában megrendezésre kerülő városnapi rendezvény elsősorban a város és szűkebb térsége lakosainak kínál tartalmas programlehetőséget.

Az idelátogatók számára a komplex szolgáltatással, kiemelt minőségű infrastruktúrával bíró horgásztavak is vonzóak.

Lajosmizse alföldi település, amelynek határában **a tanyasi életformának** régi hagyománya van. Itt működik 1973-tól az ország első tanyamúzeuma. A tanyás térség a **lovaglás szerelmeseinek az érdeklődésére is számot tart, több lovastanya is működik a településen és térségében,** mint például a Mizsei Lovastanya, a Dechy Lovastanya, Kobza Lovastanya (Felsőlajos). Bugac és Kerekegyháza, valamint Solt-Révbérpuszta mellett a megyében Lajosmizsén láthat az érdeklődő

önálló puszta lovasprogramot, amelyek elsősorban a csárdák programkínálatát színesítik és számos turistát vonzanak a településre.

A település legrégebbi építészeti emléke a XIV. századi **Pusztatemplom**, melynek maradványait konzerválták az elmúlt években. A templom környezetében egy kunok által alapított település maradványait tárták fel a régészek. Egy, a templomot érintő turistaútvonal még egy alföldi sík terepen is a szabadidő hasznos és élményszerű eltöltését jelentheti a városból kilátogató, egésznapos programot kereső érdeklődők számára.

1944 nyárutóján egy a Varsóba tartó angol katonai repülőgép lengyel személyzete járt szerencsétlenül Lajosmizse határában. A német légvédelem által lelőtt repülőgép a város határában, az M5 autópálya mai nyomvonalának közvetlen közelében csapódott a földbe. Az áldozatok, 7 lengyel katona tiszteletére a város főterén 2015-ben állítottak emlékművet.

A szabadidős, turisztikai, valamint a hivatásforgalmi célú kerékpározás szempontjából a jó földrajzi adottságok kihasználása még nem megfelelő: **a települések közti kerékpárúthálózat nem teljeskörű**, az országos jelentőségű kerékpárutakra való csatlakozás még nem megoldott (Lajosmizse közelében fut a Velencei-tótól Gyuláig tartó kiemelt, országos jelentőségű kerékpáros útvonal kijelölt szakasza.)

KIHÍVÁSOK

Lajosmizse nem említhető Bács-Kiskun megye legfontosabb turisztikai célpontjai között, ugyanakkor **számos olyan adottsággal rendelkezik, amelyek fejlesztése, attrakcióvá formálása, vagy hálózatba kapcsolása és ehhez kapcsolódóan a marketing tevékenységek újragondolása** szükséges a turizmus hazai és nemzetközi piacán való megjelenéshez.

A 2019-2020-as esztendő fordulóján beköszöntő **koronavírus-járvány** óriási csapást mért a turizmusra, valamint a vendéglátó szektorra is. Nemzetközi, országos, de akár regionális és települési szinten is arra kell készülni, hogy a járvány elhúzódik, amelyből a kilábalás is viszonylag hosszú ideig tart majd.

A járvány utáni turizmusban most érzékelhető jelek arra utalnak, hogy a nemzetközi utazásokkal szemben **a belföldi turizmus** az, amelynek helyreállása előbb következhet be. Ez mindenképpen feladatot ad Lajosmizse Város Önkormányzata számára: mindent el kell követni az elkövetkező években, hogy a település közel két tucat vendéglátásban és turizmusban érdekelt vállalkozójának a fejlődése és a válság előtti szintre való visszakerülése megvalósuljon. Az ehhez szükséges eszközök a pályázati tevékenységben, a vállalkozásokat segítő gazdasági környezet biztosításában, a hatékonyabb marketingben és **a turisztikai együttműködések generálásában, a közös és komplex turisztikai programcsomagok kidolgozásában** jelenhetnek meg.

MEGOLDÁSOK

A turizmus egyes szereplőinek, így a csárdák imázsa folyamatosan alakul, annak fejlesztése **tudatos marketing és városmarketing-tevékenységet** követel az elkövetkező években is. Ennek során meg kell erősíteni és folyamatosan modernizálni szükséges mind megjelenésében, mind pedig tartalmában a márkát, és meg kell szervezni az átgondolt, tudatos kommunikációját kiemelten

támaszkodva az **online platformokra**. Különösen fontos lehet annak átgondolása, hogy egy megyei együttműködés keretében a csárdák, mint a hagyományos magyar gasztronómia bástyái jelenjenek meg.

A település számos rendezvényt kínál a település lakóinak és az ide látogatóknak. A rendezvények kapcsán az önkormányzati ciklus fontos feladata lehet egy korszerű, interneten jól kereshető, a település honlapján egyszerűen elérhető, látványos **rendezvénytár** létrehozatala, a rendezvények marketing tevékenységének erősítése.

A következő önkormányzati ciklusban **a tanyasi turizmus fejlesztési lehetőségeinek vizsgálata** és a Vidékfejlesztési Program keretei között a fejlesztések ösztönzése a feladat.

Az önkormányzat a **megyei turisztikai együttműködés** keretei között a megyei lovasturisztikai útvonalak fejlesztésére való javaslattétellel, valamint a pályázati lehetőségek feltárásával segítheti a lovasbázisok fejlesztését.

Érdemes megvizsgálni a Mizsei Óriás túraútvonalhoz vagy a várost érintő Közép-Európa Zarándokútjához, a Mária úthoz kapcsolódóan a településen belüli attrakciók bemutatását, megközelíthetőségét hogyan lehet javítani, fejleszteni, illetve egy olyan **települési tematikus, természetjáró útvonal kitérőjének kialakításának lehetőségét, amelynek végcélja a romtemplom**.

A II. világháború helyi történéseinek emléket állító szobor és a történet olyan kulturális vonatkozás, amely alapot adhat egy lengyel testvérvárosi kapcsolat létrehozására, valamint az emlékhelynek akár az M5 autópályán való jelzésére egy idegenforgalmi jelzőtábla kihelyezésével.

Cél **a megyeszékhely és Lajosmizse közötti kerékpárút mielőbbi megépítése**. Az útvonal hiányzó szakaszára a tervek készen vannak, fontos lehet a következő EU-s fejlesztési ciklus keretei között annak megépítése.

A település vezetésének figyelemmel kell lennie a tervezett országos jelentőségű kerékpárút nyomvonalra és a következő táblázásakor a Lajosmizsét is jelezni kell az itt elhaladók számára, meg kell teremteni a települési kapcsolódásokat, **a vendéglátóhelyeknek pedig érdemes lehet megvizsgálni a kerékpárosok számára történő szolgáltatások** biztosítását. Lajosmizse számára távlati cél lehet a Dabas, valamint a szomszédos Pest megyei települések irányába történő kerékpáros kapcsolatok erősítése, esetlegesen kerékpárutak tervezése ezen irányba is. A Bács-Kiskun Megyei Kerékpáros Stratégiában foglaltak irányadók lehetnek Lajosmizse Város Önkormányzata számára is. A meglévő kerékpárút hálózat egyes elemeinek fejlesztése is indokolt.

Az elkövetkező, 2021-27-es fejlesztési ciklusra való fontos feladat a város számára, hogy minél hamarabb **turisztikai projekteket fogalmazzon meg és dolgozzon ki**, amelyek megvalósításához várhatóan már a 2021-es esztendő első felében nekikezdhethet.

IV. TÁRSADALOM ÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRA

LAKÓNÉPESSÉG ÉS VÁLTOZÁSAI

Lajosmizse lakónépessége a 2011-ben a népszámlálás adatai szerint 11.083 fő volt. A város **népessége** a KSH adatai szerint **növekvő tendenciát mutat**, 2019-ben már 11.317 fő lakott itt. (KSH).

A lakásállomány szintén folyamatosan növekszik.

1. táblázat: Lakónépesség és lakásállomány alakulása

Év	Lakónépesség (fő)	Lakások száma (db)
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	11 083	4 813
2014	11 228	4 845
2015	11 292	4 852
2016	11 342	4 858
2017	11 363	4 860
2018	11 334	4 868
2019	11 317	4 877

Forrás: KSH

A korábbi településfejlesztési dokumentumok és az előző Gazdasági Program adatelemzései alapján elmondható, hogy 2011 óta a természetes fogyás lassuló tendenciát mutat – ez a tendencia a legutolsó ismert (2018. évi) adat szerint megmaradt. Ezt a fogyást a folyamatosan növekvő bevándorlás (odavándorlás) és a folyamatosan csökkenő elvándorlás, azaz ennek a kettőnek a pozitív egyenlege tovább árnyalja.

2. táblázat: Népesedési mutatók: természetes szaporodás/fogyás

Év	Élveszületések száma (fő)	Halálozások száma (fő)	Természetes szaporodás/fogyás
2014	123	168	-45
2015	131	177	-46
2016	126	152	-26
2017	127	183	-56
2018	146	176	-30

Forrás: KSH

3. táblázat: Népesedési mutatók: vándorlás

Év	Belföldi odavándorlások száma (eset)	Belföldi elvándorlások száma (eset)	Egyenleg
2014	544	505	39
2015	507	455	52
2016	539	531	8
2017	608	608	0
2018	594	564	30

Forrás: KSH

A város állandó népességén belül az idősek száma tovább nőtt, 2000-ben 2276 fő, 2013-ban 2552 fő, 2018-ban már 2746 fő volt a 60 év feletti. Ez 18 év alatt 20,65%-os növekedés.

Ennek megfelelően a szociális ellátásban (idősek klubja, étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszer) részesülők száma 2015-től folyamatosan növekszik.

4. táblázat: A 60 év és annál idősebb lakosok számának alakulása

Év	Állandó népességből a 60-x évesek száma (fő)
2014	2623
2015	2697
2016	2728
2017	2730
2018	2746

Forrás: KSH

A gazdasági aktivitás, a foglalkoztatás és munkanélküliség számainak érvényessége 2020-ban, a járványhelyzet miatt megkérdőjeleződik. A tendenciák - pl. a nyilvántartott álláskeresők számának csökkenése – megtörnek - illetve folyamatként a továbbiakban nem értelmezhetők. Az előző évek adataiból mégis kiolvasható, hogy **egy kedvezőbb munkaerőpiaci helyzetből történik meg a – még nem ismert mértékű – visszaesés.** A megoldási javaslatok nagyban függenek majd a kormányzati intézkedésektől, de helyi szinten a **közmunkaprogram, a képzési és átképzési programok szervezése és alternatív foglalkoztatási formák, így például szociális szövetkezet létrehozása lehet megfelelő intézkedés.**

5. táblázat: Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya Lajosmizsén

Mutató	2015.07. 20-i állapot	2016.11. 20-i állapot	2017. év vége	2018.03. 20-i állapot	2018. év vége	2019. év vége
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	608	479	377	392	311	288
Ebből éven túl nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	217	212	141	141	114	76
Munkavállaló korú népesség (fő) - 15-64 évesek száma	8041	8088	8101	8110	8110	8117
A nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában (Relatív mutató %)	7,56	5,92	4,65	4,83	3,83	3,55
Arányszám - a relatív mutatónak az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya	1,44	1,48	1,24	1,15	1,07	1,01

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat Nemzeti Munkaügyi Hivatal NFSZ Portál (www.munka.hu)

A településen a közfoglalkoztatási programok időtartama az elmúlt években igen változatos volt és több esetben nem egy program futott egyszerre. A közmunkások - a munkaügyi központnál regisztrált álláskeresők - életkoruk/iskolázottságuk/munkahelyi tapasztalataik stb. alapján, mint intézményi takarítók és kisegítők, adminisztrátorok, portások, udvarosok, egyéb takarítók és közterület takarítók vettek/vesznek részt a programokban. A 8 órás munkáért bruttó 79.155 Ft járt 2016-ban, 2018-ban pedig 81.530 Ft, de a szakképzettséget igénylő, iskolai végzettséggel alátámasztott adminisztrátori munkakörben bruttó 106.555 Ft bért kaptak.

Az önkormányzat, mint közfoglalkoztató valamennyi intézményével kötött együttműködési megállapodás keretében foglalkoztatja a munkavállalókat, biztosítja számukra a munka-baleset- és tűzvédelmi oktatást és az évenként történő munka alkalmassági vizsgálaton való részvételt.

2018. március 06-án a Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási és Vízügyi Helyettes Államtitkársága részéről helyszíni vizsgálat történt. A monitoring célja az elmúlt időszakban (2017-2018. évi) zárult két hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási program dokumentációjának, pénzügyi adminisztrációjának a helyszíni ellenőrzése, illetve a programok gyakorlati megvalósulása volt. A helyszíni monitoring vizsgálati jelentésben az alábbi összegző megállapításokat rögzítették: A vezetett adminisztráció rendkívül pontos és precíz, példás rendezettséggel állt rendelkezésre a helyszínen. Megállapítást nyert, hogy **a település közfoglalkoztatása jól irányított és jól szervezett, színvonalasnak értékelhető.**

NEVELÉSI-OKTÁSI INTÉZMÉNYEK

A településen élő 3 éven aluli gyermekek száma 2013 óta folyamatosan növekszik, 2018-ban és 2019-ben egyaránt 410 fő volt, így elmondható, hogy a bölcsődei és óvodai ellátás iránti igény meghaladja a kapacitásokat. Az óvodában az engedélyezett maximális gyermeklétszám – a

felsőljajosi tagintézmény nélkül - 391 fő. Valamennyi óvodai csoportban indokolt a 20%-kal történő létszámtúllépés engedélyezése a fenntartó által.

Egy nyertes TOP pályázatnak köszönhetően, 2020-ban új két csoportos bölcsőde építése kezdődik meg.

6. táblázat: Az óvodai, bölcsődei férőhelyek száma Lajosmizsén

Év	Óvodai férőhelyek száma	Iskolai férőhelyek száma	Bölcsődei férőhelyek száma
2014	391	1138	24
2015	391	1138	24
2016	391	1138	24
2017	391	1138	26
2018	391	1138	26
2019	391	1138	26

Forrás: Önkormányzat

7. táblázat: Az óvodába és iskolába járó gyermekek számának alakulása 2014-től

Év	Óvodába járó gyermekek száma	Iskolába járó gyermekek száma	Bölcsődébe járók száma
2014/2015.	349	813	24
2015/2016.	389	792	24
2016/2017.	371	782	24
2017/2018.	392	765	26
2018/2019.	406	751	26
2019/2020.	419	766	25

Forrás: Önkormányzat

EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁS

Egészségügyi alapellátás helyzete megfelelő Lajosmizsén: 6 fő látja el a háziorvosi-, további 2 fő pedig a gyermekorvosi szolgálatot, emellett 3 fő fogorvos áll rendelkezésre. Lajosmizsén **az Egészségházban az alapellátásokon kívül, különböző szakrendelések is elérhetőek**, nem szükséges ezek igénybevétele miatt utazni. Lajosmizse felismerte, hogy habár a jelenlegi ellátórendszer biztosítja a lakosság egészségi állapotának megőrzését, ettől függetlenül hosszú távon követniük kell a tudomány fejlődését. A céljuk, hogy a jövőben **a várost egészségügyi, és rehabilitációs központtá** fejlesszék, amely nem csak Lajosmizse lakosságának, de a környező települések számára is egészségügyi szolgáltatást nyújt. Lajosmizsén 2 gyógyszerár és egy gyógyászati segédeszköz bolt működik.

Elérhető alapellátások: háziorvos, gyermekorvos, védőnői ellátás, fogorvosi ellátás.

Lajosmizsén az alábbi szakrendelések érhetőek el: bőrgyógyászat, diabetológia, fizioterápia, fül-orr-gégészet, gyógymasszázs, iszappakolás, tangentor, gyógytorna, kardiológia, nőgyógyászat, ortopédia, pszichiátria, reumatológia, szemészet, urológiai magánrendelés, ultrahang magánrendelés. Diagnosztika: laboratórium.

SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKJÓLÉTI ELLÁTÁSOK

A szociális szolgáltatások alanyai általában az idősek közül, illetve a kedvezőtlen életkörülmények között élők, a betegek, fogyatékkal élők közül kerülnek ki. A **szociális és gyermekjóléti ellátások** közül a Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye

- étkeztetést,
- házi segítségnyújtást,
- idősek nappali ellátását,
- család- és gyermekjóléti szolgáltatást biztosít.

8. táblázat: A szociális alapszolgáltatásokat igénybe vevők számának alakulása

Év	Klub	Szociális étkeztetés	Házi segítségnyújtás	Jelzőrendszer	Összesen
2014	26	84	25	27	162
2015	29	70	24	44	167
2016	25	62	23	Nem volt szolgáltatás	110
2017	36	59	22		117
2018	44	62	21		127
2019	40	69	27		136

Forrás: Önkormányzat

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerint az intézmény család és gyermekjóléti szolgálatot működtet.

Lajosmizsén működik időseket ellátó nappali intézmény. Szociális alapszolgáltatásban és nappali ellátásban foglalkoztatottak száma 6 fő, ebből 3 fő ápolási, gondozási munkát végez.

A településen működik a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásában lévő „Harmónia” Integrált Szociális Intézmény Idősek Otthona Lajosmizsei Telephelye 160 férőhellyel.

A pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek nappali ellátásának biztosítása kötelező önkormányzati feladat, amelyet Lajosmizse Város Önkormányzata a Római Katolikus Főplébániával, mint a Rév Szendélybeteg Segítő Szolgálat fenntartójával feladat-ellátási szerződés útján lát el. A pszichiátriai betegek-, szenvedélybetegek közösségi ellátása valamint a szenvedélybetegek alacsony küszöbű ellátásának feladatát a Római Katolikus Főplébánia térítésmentesen látja el a lajosmizsei lakosok részére. Az együttműködés a feladatok ellátása tekintetében több éves múltra tekint vissza.

A **hajléktalan személyek ellátása** a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal kötött feladat-ellátási szerződés keretében történik.

SPORT

Az önkormányzat a lehetőségeihez mérten **megfelelő színvonalon biztosítja a sport, testnevelés és az egészségmegőrzés feltételeit a városban, intézményekben és azok fejlesztésére folyamatosan törekszik.** Az Önkormányzat alkalmazásában egy fő sporttal foglalkozó, főállású szakember van.

A helyi önkormányzatokról szóló törvény a települési önkormányzat feladataként határozza meg a helyi közszolgáltatások körében a sport támogatását. **Az önkormányzat költségvetésében minden évben elkülönít egy keretösszeget** is, melyből támogatja azokat a tevékenységeket, melyek segítik a versenysport, a mindennapos testedzés, a szabadidősport megvalósítását, a fogyatékkal élők sportolási lehetőségeinek bővítését, illetve a város sporthagyományait is figyelembe vevő, eredményesen működő szakosztályokat, utánpótlást nevelő műhelyeket.

Az önkormányzati tulajdonban lévő **Polyák Imre Sportcsarnok** iskolai és sportkörü célokat szolgál, kihasználtsága 100%-os egész évben.

A Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskolában 2012/2013-as tanévtől testnevelési osztályok indultak kézilabda sportágban. Az iskolához 1 db rekortán burkolatú kézilabda pálya is tartozik. A városban **a kézilabdának nagyon komoly hagyománya, szakmai múltja van.** A férfi kézilabda csapat 1992-ben alakult, mint önálló klub, mára már a megye vezető kézilabda csapata.

A Mizsei utcában lévő Lázár Bence Lajosmizsei Labdarúgó Sportcentrumban egy kiszolgáló épület, 2 db szabadtéri élőfüves és 1 db műfüves labdarúgó pálya van. A Lajosmizsei Városi Labdarúgó Club (alapítva 1999) csapatai rendre szép eredményeket érnek el, részt vesznek a Magyar Labdarúgó Szövetség (MLSZ) OTP-MOL Bozsik Program versenyrendszerében.

KÖZMŰVELŐDÉS

A városban a könyvtári szolgáltatás két fiókkönyvtárral működik: a Harmónia Integrált Szociális Intézmény Lajosmizsei Telephelyén, ill. a Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskolában.

9. táblázat: A könyvtári szolgáltatások adatai

Év	Regisztrált könyvtártagok (fő)	Látogatók (fő)	Könyvtári rendezvényen résztevők (fő)
2014	4815	24015	8813
2015	4758	27012	11692
2016	4415	21874	9604
2017	4397	19393	8822
2018	4937	11351	7731

Év	Regisztrált könyvtárlátogatók (fő)	Látogatók (fő)	Könyvtári rendezvényen részvevők (fő)
2019	4493	15240	8399

Forrás: Önkormányzat

A legjelentősebb könyvtári rendezvények: Tavaszköszöntő húsvéti kavalkád, Boszorkányszombat, Országos Könyvári Napok, Könyves Vasárnap, Népmese napja, Internet Fiesta.

A városban a különféle kulturális, közművelődési rendezvények száma évről-évre magas, 50-60 rendezvény kerül megtartásra rendszeresen, átlagosan 12 ezer fő feletti részvétellel.

A rendezvények szervezője, a közösségi-kulturális élet fő színtere a **Művelődési Ház és Könyvtár**. Többek között a művészeti csoportoknak, színházi előadásoknak, kézműves foglalkozásoknak és számos rendezvénynek, kiállításnak ad helyet.

A Lajosmizsén működő **művészeti csoportok** színes képet mutatnak: tánccsoport, zeneművészeti és képzőművészeti, valamint irodalmi művészeti csoportok is működnek, sajnos változó, csökkenő létszámmal. A minősítéssel rendelkező művészeti csoportok száma jelenleg 3 db, ezek közül a Rózsa Sándor Citerazenekar 8 fővel, az Őszirozsa Népdalkör 24 fővel, míg a Városi Kamarakórus 16 fővel rendelkezik.

--- KIHÍVÁSOK

Az eddigi tendencia azt mutatja, hogy Lajosmizse élhető kisvárosként egyre több beköltözőt vonz majd: **a lakónépesség várható növekedése újabb lakossági igényeket is támaszt a helyi szolgáltatások iránt**, mely a köz- és kényelmi szolgáltatások minőségi és mennyiségi fejlesztését teszi szükségessé. Természetesen minden korosztály és az eltérő szociális helyzetben lévők számára is szükséges a megfelelő lakhatási feltételek megteremtése.

A lakosság előregedése országos és helyi szinten jellemző demográfiai folyamat, ezért az **ellátórendszer fejlesztése** (szociális és egészségügyi ellátások) helyi önkormányzati feladat is.

Várhatóan sokan veszítik el állásukat, sokan más ágazatban, más településen helyezkednek majd el. Ez **a társadalmi átrétegződés és nagy hullámban jelentkező munkanélküliség** gyors intézkedéseket igényel.

A szervezett és szabadidős sport infrastruktúrájának fejlesztése (sportcsarnok építése, tanuszoda építése) a következő időszakban is kiemelt figyelmet kell kapjon, ugyanúgy mint a sportolási lehetőségek biztosítása és kibővítése **szabadtéri létesítményekkel (játsszótér, kondipark)** a városban élő, sportolni vágyó lakosok számára is. Az egészségmegőrzés része a szabadidős kerékpározás feltételeinek javítása is. A megvalósuló zöld város projekt keretében az Iskola-tavon vízszínpad létesül, mellyel bővül az aktív rekreációs tevékenységek lehetőségei.

--- MEGOLDÁSOK

- Lakhatási feltételek javítása: bérlakások felújítása, újak építése

- Letelepedési feltételek javítása: új telkek alakítása és közművesítése
- Humáninfrastruktúra kapacitásainak bővítése az új igényeknek megfelelően (óvoda, bölcsőde)
- Az ellátórendszer fejlesztése
- A lakosságot is bevonó intézményi programok tervezése és megvalósítása az egészségmegőrzési, közművelődés területeken
- A foglalkoztatási szint (vissza)emelésére képzési programok, átképzések szervezése, képző szervek bevonása
- A folyamatban lévő foglalkoztatási célú megyei és helyi foglalkoztatási paktum projektek szakmai tartalmának megváltoztatása, a megváltozott körülményekhez való igazítása
- A közmunka program kiterjesztése, illetve a gazdaságot újraindító foglalkoztatási programok támogatása
- Új foglalkoztatási formák, lehetőségek létrehozása: önkormányzati tulajdonrészrel rendelkező szociális szövetkezet alapítása
- Lajosmizse Város Sportkoncepciójának újragondolása, aktualizálása
- Sportegyesületekkel való szorosabb kapcsolattartás, működésükről, igényeikről pontos információk nyilvántartása
- Uniós és hazai pályázati források támogatásával a beruházások – tanuszoda, sportcsarnok, kültéri szabadidős parkok és játszóterek) megvalósítása
- TAO források megszerzése
- Közművelődés fejlesztése: Művelődési ház és színházterem felújítása

V/1. AGRÁRIUM HELYZETE ÉS LEHETŐSÉGEI

Lajosmizse vonatkozásában elmondható, hogy a település korábban meghatározó mezőgazdasági jellege az elmúlt évtizedekben fokozatosan csökkent az ipari termelés, valamint a szolgáltató szektor javára. A városban regisztrált gazdasági vállalkozások 16%-a végez mezőgazdasági tevékenységet. Másrészt viszont fontos kiemelni, hogy a város 16.466 hektáros közigazgatási területének több mint 95%-a külterület, melynek fontos eleme még mindig **a tanya**, a tanyák tagolta alföldi táj.

A Vidéki Térségek Európai Kartája (1996) a vidéki térségeket hármas funkcióval jellemzi: gazdasági (termelési), ökológiai, valamint társadalmi (közösségi) és kulturális funkció. A multifunkcionális agrárgazdaság tekintetében a fenti három funkciót együtt kell értelmezni.

A **termelési funkció erősítése** a település agráriumának munkaintenzív alágazatainak fejlesztésével és diverzifikációjával, a kisüzemek fejlesztésével valósítható meg.

Soha nem volt aktuálisabb **alternatív jövedelemszerzési lehetőségek bővítéséről, a környezetkímélő gazdálkodásról, a mezőgazdasági (vidéki) infrastruktúra javításáról** beszélni, mint napjainkban. Lajosmizse város vezetésének további lépéseket kell tennie ezek érdekében, amelynek fedezetét elsősorban a Vidékfejlesztési Program forrásai jelenthetik.

Városi szinten még hatékonyabb módon támogatni kell a **helyi termelők piacra jutását, a helyi termékek helyi felhasználókhöz való eljutását, a rövid ellátási láncok fejlesztését**. Az infrastruktúra további fejlesztése mellett (parkolási lehetőségek bővítése, kamerarendszer) a megváltozott körülmények között a **helyi kereskedelem online megszervezése** az önkormányzat számára kihívás és lehetőség, amelyre a városvezetésnek figyelemmel kell lennie.

A tanyák megőrzése, a tájfenntartó tanyás gazdálkodás megtartása, védelme és fejlesztése a város vezetése számára is feladatot jelent.

Fontos rögzíteni azt is, hogy Lajosmizse is érintett a **Homokhátság problémakörben**. A Duna-Tisza köze az ország éghajlatváltozással leginkább érintett területe, a Duna-Tisza közti Homokhátság egy része, amelynek vízpótlása az elkövetkező időszak feladata. Fontos, hogy az önkormányzat kapcsolódjon be azokba a törekvésekbe a helyi erőforrások bevonásával, amelyek a hátrányos folyamatok megállíttatását és a vízpótló beruházások megkezdését szorgalmazzák.

V/2. PIACFELÜGYELET- ÉS VÁSÁRTARTÁS

A Szent Imre téren elhelyezkedő városi piactéren a következő funkciók kaptak helyet: zöldség-gyümölcs-élelmiszer-kisállat piac az önkormányzat tulajdonát képező (elárusító asztalokkal), kirakodó-, és használtcikk piac (nyitott és zárt pavilonokban), termény-piac, illetve gépjárműről történő árusítás, kiszolgáló helyiségek.

A piac és vásár tér karbantartását, takarítását, a gyommentesítést, zöldfelület kezelést (hóeltakarítást) a zöldfelületgazdálkodás végzi. A piac zavartalan működését jelenleg 1 fő heti 20 órás, 1 fő heti 15 órás, 1 fő heti 5 órás munkaviszonyban, illetve 4 fő megbízással jogviszonyban foglalkoztatott munkavállaló biztosítja (piacvezető, helypénzszedők, takarító).

Lajosmizse Város minden hónap első vasárnapján rendez országos állat- és kirakodóvásárt a Görgey Artúr utca és Kölcsey utca kereszteződésében található vásártéren.

KIHÍVÁS:

- A város piactere és környezete igen leromlott állapotban van műszaki és esztétikai szempontból egyaránt.
- A Vásártéren az alapvető infrastruktúra hiányzik.
- Globális tendencia a helyi termékek és termelők háttérbe szorulása a multik térnyerésével, mely Lajosmizsén is érezteti hatását.
- A helyi termékek értékesítése helyi fogyasztók számára fizikai és virtuális térben további fejlesztési lehetőségeket kínál.

MEGOLDÁS:

A folyamatban lévő TOP-2.1.2-15-BK1-2016-00008 „Lajosmizse Város környezettudatos és innovatív fejlesztése” c. projekt keretében megvalósul **a városi piac részbeni felújítása**: a piac területén működő üzlet és az árusítóhelyek felújítása, részben fedett piactér kialakítása, kiszolgáló épületek megújítása, új illemhely kialakítása. A beruházást olyan szoft programok egészítik ki, melyek alkalmasak a helyi termékek piacának kínálati és keresleti oldalát egyaránt bővíteni:

- Workshop helyi termelőkkel, melynek célja az együttműködésük facilitálása, esetleg közös védjegy kialakításának megalapozása, elköteleződésük elnyerése, a helyi márkát népszerűsítő projekt közös tervezése
- Helyi termékek népszerűsítése: 2 alkalommal kitelepülés szervezése a piacon

A zöld város projektben megvalósuló szoft elemek alapját képezhetik az önkormányzat helyi termék promóciós tevékenységének.

V. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÉS PARTNEREI A FEJLESZTÉSBEN

A város kapcsolatrendszere az elmúlt gazdasági ciklusban a helyi, térségi, megyei és országos szinten is kibővült. Ez a bővülés leginkább az uniós forrásokból megvalósuló fejlesztésekhez szükséges szakmai munkának köszönhető. A fejlesztések, projektek megvalósításába az egyes felhívásokban rögzítettek szerint bevonásra kerültek a helyi szervezetek, intézmények. A TOP projektek lebonyolítását a megyei önkormányzat erre a célra létrehozott szervezetével konzorciumban végezte az önkormányzat. A 2014-2020 közti programozási időszak során **Lajosmizse város vállalkozásai több területen is sikeresen pályáztak versenyképességük javítása érdekében, melyben az önkormányzat vállalkozásbarát ügyintézésének is jelentős szerepe volt.**

Az elmúlt években az önkormányzat anyagi támogatást nyújtott a település civil szervezeteinek, ezen kívül a működéshez szükséges tárgyi feltételeket is számos esetben biztosította. A működő civil szervezetek között nagy számban található a sport, a nevelés-oktatás, valamint a kultúra és művészet területén tevékenykedő szervezet. A településen 14 alapítvány, 29 egyesület és egy köztestület (Lajosmizse Önkormányzati Tűzoltó Parancsnokság) van.

10. táblázat: Az éves önkormányzati támogatás civil szervezeteknek 2014-től

Év	Működési célú támogatás (Ft)	Felhalmozási célú támogatás (Ft)
2014	12.202.000	0
2015	14.940.000	53.480.000*
2016	18.121.000	2.304.000
2017	20.206.400	7.122.370
2018	22.970.000	100.000
2019	10.450.020	7.909.019

*új sportcsarnok építéséhez kapcsolódó feladatokra

Forrás: Önkormányzat

Az elkövetkező fejlesztési időszakban a területi, ágazati és egyéb tematikus együttműködések, a 2014-2020-as fejlesztési és támogatási időszakban már hangsúlyosan szereplő partnerségi kapcsolatok felértékelődnek.

A területi együttműködések legfontosabb elemei továbbra is **a különböző települési fejlesztéseket eredményező térségi tervezés és a területi operatív program megyei szinten koordinált megvalósítása.**

A településen belüli együttműködések a civil kezdeményezések, társadalmi szervezetek szintjén a közvetlen támogatáson felül a különböző feladatokat ellátó egyesületek, alapítványok közügyekbe történő bevonásával erősíti az önkormányzat. A történelmi egyházakkal való rendszeres párbeszéd fenntartása kiemelt cél. A településen Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik. A kisebbségi önkormányzat hagyományápoló munkájának, pályázataik megírásának segítségét az önkormányzat vállalja. Lajosmizse Város Önkormányzata és a Lajosmizsei Roma

Nemzetiségi Önkormányzat együttműködésének kiemelkedő eredménye a városheilitációs pályázati program (TOP-5.2.1-15 Társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok) közös előkészítése és megvalósítása.

A települések közti, mikrotérségi együttműködés hosszú ideje közoktatási, egészségügyi és a gyermekjóléti szolgáltatások ellátásában való összefogást jelenti. Az intézmények és szolgáltatások fenntartása és fejlesztése így közös feladat. **A Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Köszolgáltató Társulást Lajosmizse Város Önkormányzata Felsőlajos Köszög Önkormányzatával közösen hozta létre.** A Társulás a Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsődét, valamint a Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményét tartja fenn.

A területi tervezési szintek egymásra épülése jól szabályozott, e szabályrendszerben kerül vizsgálatra a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszközök állapota és a megyei, országos tervdokumentumokhoz való illeszkedése a következő gazdasági ciklusban is.

Az új uniós támogatási időszakban Magyarország Kormánya által meghatározott és az Európai Bizottság által jóváhagyott fejlesztési irányok, valamint azok részleteit rögzítő operatív programok ismeretében a település területfejlesztési és -rendezési tervdokumentumait aktualizálni szükséges.

Fontos változás a területfejlesztési és területrendezés térségi tervezési folyamatainak egységesítésére és összehangolására vonatkozó új módszerek közül a megyei önkormányzatok azon lehetősége, hogy területrendezési terveik módosítása során egyedi megyei fejlesztési övezeteket jelölhetnek ki, melyekhez pozitív (és nem korlátozó) területrendezési- és fejlesztési beavatkozási eszközöket rendelnek. **Lajosmizse a Bács-Kiskun Megye Területrendezési Tervében szereplő gazdasági, innovációs fejlesztési övezetek között a gépjárműgyártási beszállítói terület, a kötött pályás gazdasági terület és a pusztai turizmusfejlesztés övezetekkel érintett.** Az ezekre az övezetekre vonatkozó tervelőírások alkalmazása a város versenyképességének növelését eredményezhetik.

Másik fontos változás, hogy a térségi tervezés, és az azzal összefüggő önkormányzati munka folyamatai elektronikusan zajlanak majd, ugyanis a **4TR, azaz a Területi és Települési Tervezés Támogató Rendszer elindul.** Az online alkalmazás célja, hogy a településfejlesztés és -rendezés, valamint a területfejlesztés és -rendezés teljes folyamatát egy online, díjmentes platformon egységesítse. Az új rendszerhez való illeszkedés érdekében a településrendezési terv készítése, felülvizsgálata, módosítása a jövőben a korábbi vektoros alapú térképek helyett térinformatikai alapon készül el.

A 2021-2027-re szóló Terület- és Településfejlesztési Operatív Program 2 (TOP-2) tervezése 2020. márciusában megkezdődött. A tervezési munka alapját a 2019. márciusban a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat által a Pénzügyminisztérium számára megküldött Területfejlesztési Terv képezi, az ehhez kért adatszolgáltatást és a megadott témakörök alá besorolt fejlesztési elképzeléseket Lajosmizse Város Önkormányzata is megküldte. **A térségi és a TOP-2 tervezésben, valamint annak megvalósításában a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat - mint az Integrált Területi Program és TOP**

végrehajtásáért felelős területi szereplő - és 100%-os tulajdonában lévő szervezete, a BKM Fü Bács-Kiskun Megyei Fejlesztési Ügynökség NKft. a potenciális együttműködő partner.

A TOP források megyén belüli allokálása a térbeli kiegyenlítődést szolgálva történt meg, mivel a megye minden települési önkormányzata a megyei önkormányzattal, illetve szervezeteivel együttműködve tervezte és hajtotta végre TOP projektjeit. A következő ciklusban a projekteket lehetőség szerint konzorciumban kívánjuk megvalósítani. 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 5. számú melléklet 3.8.2.3. pontja alapján a megyei önkormányzat a területén található települési önkormányzatok TOP által támogatott projektjei előkészítési és projektmenedzsment tevékenységének ellátásában - a települési önkormányzat kérésére - köteles részt venni.

A területi partnerség körében érdemes hangsúlyt fektetni a következő években a **nemzetközi, azon belül a határon átnyúló együttműködések**re, a Magyarország-Szerbia Határon Átnyúló Együttműködési Programban történő részvételre, **a testvértelepülési kapcsolatok** fenntartásában a tematizálásra és érdemi együttműködésre – uniós támogatási források segítségével (pl. Europe for Citizens Programme, Town Twinning Programme). Lajszmizse testvértelepülései: Felsőlajos, Jászberény, Palics (Szerbia), Magyarremete (Románia). A **nemzetközi tematikus együttműködések** közül kiválasztásra kerülnek azok a szakmai szövetségek, programok, melyek érdemi fejlődést eredményezhetnek akár a településfejlesztés, az energiahatékonyság vagy a városüzemeltetés területén. Ilyen nemzetközi együttműködések, programok például: Energiavárosok Szövetsége (Energy Cities); Okos Városok és Közösségek Európai Innovációs Partnersége (EIP-SCC, European Innovation Partnership on Smart Cities and Communities).

A különböző gazdasági ágazatokkal való együttműködés a versenyszféra szereplőinek érdemi megszólításában, a kisüzemek létrehozásában és az egymás közti kereskedelem ösztönzésében, a rövid ellátási láncok segítségével ölt testet. Ennek eszköze a helyi mikro-, kis- és középvállalkozásokkal és helyi termelőkkel, szolgáltatókkal való szorosabb kapcsolattartás megvalósítása, segítségnyújtás vállalkozásfejlesztési elképzeléseik megvalósításában és része egy vállalkozás és befektetésbarát települési stratégia kidolgozása is. Ennek elengedhetetlen feltétele lesz a rendszeres helyi vállalkozói fórum megszervezése az iparkamara és más vállalkozásfejlesztési szervezetek részvételével.

Ágazati együttműködések közül kiemelten kezelendő a turisztikai együttműködés, a megyei jó gyakorlat fenntartása, a „Bács-Kiskun boldoggá tesz!” szlogennel jelzett **megyei marketing együttműködésben továbbra is aktív szerepvállalás**, ezen túlmenően a megyei (vagy térségi) turisztikai desztináció-menedzsment (TDM) szervezet létrehozásában való közreműködés.

A partnerségi együttműködésekhez jó alapot nyújthat a települési, térbeli hálózatok vizsgálata. Lajszmizse a magyarországi településhierarchiában a „kiemelkedően magas hálózati potenciállal rendelkező települések” közé került besorolásra (A VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Nonprofit Kft. (VÁTI); 2009). A közlekedési kapcsolatai kiemelkedőek, melyre logisztikai szolgáltatások építhetők.

A turizmusban objektív mérőszámok alapján meg lehet határozni a látogatók áramlási útvonalát, a turisták eltöltött vendégéjszakái alapján a kiemelt turisztikai célpontokat. A város ezekhez kapcsolódó közlekedési hálózatai és a különböző közlekedési formákból adódó lehetőségek feltárása eredményeznek turisztika együttműködéseket. A közszolgáltatásokat igénybe vevők eloszlása, száma szintén megadja azt a térbeli rajzot, hogy mely városi funkciók fejlesztése szükséges. Ezeknek a térbeli hálózatoknak, áramlási útvonalaknak az elemzése több éves folyamat, tudományos megközelítést igényel és egy új, már az okos város felé mozduló irányzatot képvisel a településfejlesztésben, emiatt **szakmai és tudományos szervezetekkel és intézményekkel való együttműködés** szükséges és indokolt (Neumann János Egyetem, a Lechner Tudásközpont és a Szegedi Tudományegyetem).

A megyei területi szinten megvalósuló vagy koordinált tematikus együttműködésekhez, paktumokhoz és platformokhoz történő csatlakozás és azok leképezése a helyi, illetve járási, településközi együttműködésekben szintén előremutató a város fejlődése szempontjából, ilyen például a Foglalkoztatási Paktum vagy a Klímaplatform.

Emellett - **a jelenlegi világjárvány és az ezzel kapcsolatos kihívások miatt jelentkező új feladatok megszervezése és ellátása érdekében** - felmerül az előre nem látható, de kockázatként megjelenő eseményekre való felkészülés szükségessége. A világméretű vagy a belső társadalmi változásokkal együtt járó kockázatokra helyi szinten megfelelő válasz a helyi szervezetek, partnerek azonosítása és az együttműködés formalizálása. Első lépésként a teveink szerint a veszélyhelyzet elhárításában együttműködők és a bűnmegelőzésben érintett szereplők azonosítása és összefogása valósul meg. Ezeket az együttműködéseket a helyi adottságokra kell építeni, ezért településspecifikus együttműködéseknek tekinthetők.

MEGOLDÁSOK

A partnerség-építésben kitűzött célok elérése érdekében az alábbi intézkedések tervezettek:

Partnerség jellege	Fejlesztési elképzelés, igény	Önkormányzati intézkedési javaslat
Helyi	Rendszeres kapcsolattartás a civil szervezetekkel, egyházakkal, a társadalmi részvétel erősítése a helyi döntésekben, folyamatokban	Társadalmi- és egyházi kapcsolatokért felelős referens kinevezése
Helyi	Segítségnyújtás a pályázatokban a kisebbségi önkormányzat részére	A pályázatok írásában és a projektekben közreműködő belső projektmenedzsmenst megerősítése
Helyi	Helyi mikro-, kis- és középvállalkozásokkal és helyi termelőkkel, szolgáltatókkal való szorosabb kapcsolattartás megvalósítása, segítségnyújtás vállalkozásfejlesztési elképzeléseik megvalósításában	Rendszeres helyi vállalkozói fórum megszervezése az iparkamara, a Bács-Kiskun Megyei Fejlesztési Ügynökség NKft. és más vállalkozásfejlesztési szervezetek részvételével. Vállalkozás- és befektetésbarát települési stratégia kidolgozása.

Partnerség jellege	Fejlesztési elképzelés, igény	Önkormányzati intézkedési javaslat
Megyei	Településfejlesztési és –rendezési eszközök felülvizsgálata, illeszkedés megteremtése Bekapcsolódás a projektgyűjtésbe és a megyei egyedi fejlesztési övezetek programozási dokumentumainak elkészítésébe	Rendszeres konzultáció szervezése a megyei főépítésszel és a térségi és TOP-2 tervezést végző megyei önkormányzattal
Ágazati	A megyei turisztikai együttműködésben való aktív részvétel Turisztikai desztináció-menedzsment szervezetben való részvétel	Turisztikai referens kijelölése
Településspecifikus	Bűnmegelőzési Paktum Veszélyhelyzet elhárítására alkalmas együttműködés és terv létrehozása.	Bűnmegelőzési Paktum alapító okirat elkészítése, szervezetek bevonása, megalakítás, pályázati tevékenység. Veszélyelhárítási intézkedési terv készítése.

VI/1. BEFEKTETÉSÖSZTÖNZÉS

BEFEKTETÉSI STRATÉGIA KÉSZÍTÉSE ÉS MEGVALÓSÍTÁSA

A járvány miatt veszélyhelyzet következtében a városi befektetésösztönzés célrendszere kettős, azaz két irányba kell stratégiai lépéseket tenni, mely irányok módszerükben eltérőek:

1. **Befektetésösztönzés és az új betelepülők vonzásával**
2. **Újra beruházás, újra befektetés ösztönzése** a (helyi) gazdaság újraindítása érdekében a meglévő vállalkozások fejlődésének támogatásával

Lajosmizse számos olyan adottsággal rendelkezik, melyek ellensúlyozzák a településszerkezeti hátrányokat, az ipari park hiányát. **Lajosmizse rendkívül kedvező földrajzi fekvése és közlekedési kapcsolatai révén ipari és logisztikai szempontból és munkaerőmobilitási szempontból is térségi csomópontnak tekinthető.** Magyarország legmeghatározóbb észak-déli közlekedési tengelyén, a Budapest-Szeged vonalon helyezkedik el, keresztül halad rajta az M5-ös autópálya és az 5. számú főút is. Vonattal a 142-es számú, Budapest–Lajosmizse–Kecskemét-vasútvonalon érhető el, amelynek a kecskeméti, illetve budapesti előváros forgalmat bonyolító szakaszai között Lajosmizse az átszállóállomás.

A település kedvező közlekedésföldrajzi helyzetét kihasználva számos iparág vállalatai létesítettek telephelyet a város területén. Mezőgazdasági produktivitása jó alapot biztosított az itt letelepülő **élelmiszeripari vállalkozások** (Magyarvíz Ásványvíz Kft., Házisweets Kft, Mizsetáp Kft, Olívia Kft., Benexfood Kft.) számára, de jelentős számban megtalálhatóak egyéb könnyű- és nehézipari vállalatok (Mizsepack Kft. Folplast Kft-k, illetve GD Gép és Daru Kft.) is. Nemzetgazdasági ágazatonkénti megoszlásuk az elmúlt évek alapján stabil állapotot mutat, **döntően tehát a feldolgozóipari és emellett az építőipari vállalkozások** (GOMÉP Kft. és SZIL-BAU Kft.) alkotják a szektort. Lajosmizse esetében a gépjárműjavításban működők szerepe is meghatározó a város közlekedési csomópont szerepe miatt. A vendéglátás és a turizmus (Tanyacsárda, Geréby Kúria) is meghatározó.

A következő években a két irány eltérő módszereit és eszközrendszerét meghatározó befektetési stratégia készítése indokolt a potenciális iparágak tekintetében, mely meghatározza:

- a megcélzott befektetői szegmenseket, szektorokat,
- a befektetésösztönzési célok elérését szolgáló – beruházási és nem beruházási jellegű – önkormányzati tevékenységeket (pl. önkormányzati tulajdonú inkubátorház építése, helyi befektetésösztönzési rendelet megalkotása),
- a szükséges településrendezési intézkedéseket,
- a beruházásokat, befektetéseket gördülékenyebb megvalósítását szolgáló önkormányzati ügyintézési és kapcsolattartási normákat, a különböző szervezetekkel, szolgáltatókkal való tudatos, koordinált együttműködés kereteit,

- a megcélzott szegmensekhez kapcsolódó szakképzett munkaerő biztosításának módját és korlátait,
- a közvetlen és közvetett hatású intézkedéseket a következő területeken: infrastruktúra-fejlesztés, humán erőforrás fejlesztése, települési szervezet és eszközrendszer fejlesztése)
- marketingtevékenység elemeit, a városmarketing (új) irányait, a Városmarketing Csoport feladatait.

A befektetésösztönzési stratégia alapját a befektetésre alkalmas meglévő szabad, illetve bevonható ipari, gazdasági területek és létesítmények pontos katasztere adja.

CSATLAKOZÁS A MEGYEI BEFEKTETÉSÖSZTÖNZÉSI PROGRAMHOZ

A megyei foglalkoztatási paktum projekt keretében egy megyei szintű üzleti vagyontaszter rendszer létrehozása és online, internetes elérhetőségű üzemeltetése valósul meg. Az így létrejövő befektetési adatbázis a kijánlott terület/épület/ingatlan paraméterei alapján a befektetők számára egy online keresőfelületen keresztül válik elérhetővé. **A www.bacsinvest.hu honlapon elhelyezésre kerülő befektetésösztönző adatbázishoz való csatlakozással a város üzleti célú hasznosításra alkalmas területei, létesítményei szélesebb befektetői körhöz érnek el.** A következő időszakban tervezett az együttműködési (csatlakozási) megállapodás aláírása és a település érintett ingatlanjainak a feltöltése a megyei befektetési adatbázisba.

EGYÜTTMŰKÖDÉS A NEMZETI BEFEKTETÉSI ÜGYNÖKSÉGGEL (HIPA)

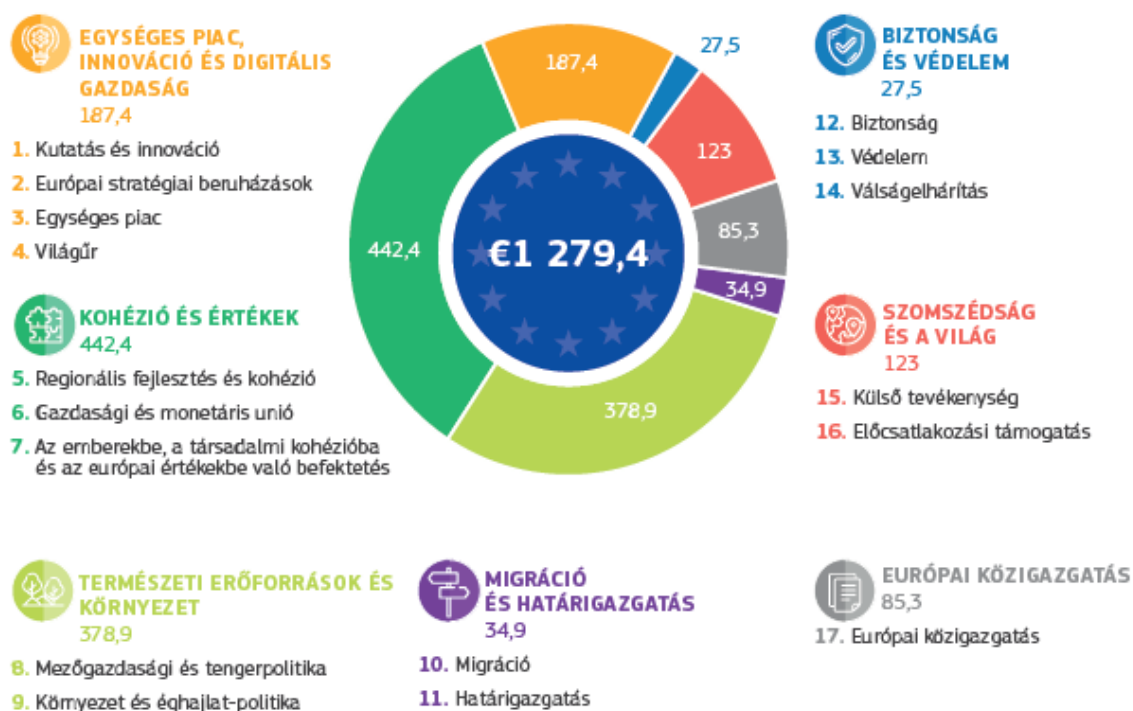
A Nemzeti Befektetési Ügynökség települési szinten is felméri, nyilvántartja és kijánlja a befektetésre, beruházásra alkalmas területeket. Az ügynökség személyes konzultációs lehetőséggel és helyszíni felméréssel segíti a szükséges információk összegyűjtését és rendszerezését. Az önkormányzat feladata az iránymutatásoknak megfelelően az adott területekre vonatkozó befektetői feltételrendszer alapos kidolgozása és a folyamatos kapcsolattartás, együttműködés az Ügynökséggel.

VI/2. AZ ÖNKORMÁNYZAT ALKALMAZKODÁSA AZ ÚJ EU-S KIHÍVÁSOKHOZ

A 2021-2027-es európai uniós pénzügyi időszak tervezése nemcsak a világjárvány miatt keletkezett új helyzetet, hanem a Brexit, az Egyesült Királyság kilépésének költségvetési vonzata miatt is. Bár 2020 év elején még dinamikus fejlődő gazdaságról és bővülő munkalehetőségről beszélhettünk, az éghajlatváltozás, a szűkös erőforrások, a területi különbségek, Európa szomszédságában tomboló háborúk és terror okozta migrációs válság árnyalja/árnyalta a lehetőségeket. Az uniós költségvetés régóta a **növekedést ösztönző beruházások egyik alapvető forrása** Európa-szerte. Az uniós költségvetés még válságos időkben is lehetővé teszi az Unió számára, hogy támogassa a növekedést és a munkahelyteremtést, valamint ösztönözze a hosszú távú innovációt és a gazdasági reformokat. Az Európai Bizottság 2018. február 14-i közleményében felvázolta a jövőbeni alternatívákat.

Az alábbi ábra milliárd euróban jeleníti meg a fő fejlesztési irányokat.

3. ábra: A 2021-2027 közötti új többéves pénzügyi keret költségvetés a polgárainak védelmet, biztonságot és lehetőségeket nyújtó Unió számára

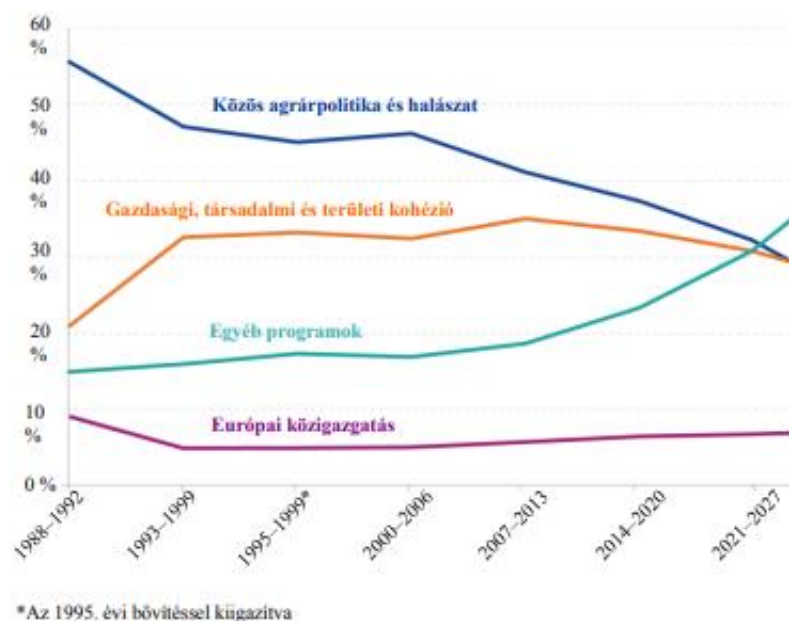

Forrás: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/budget-proposals-modern-eu-budget-may2018_en.pdf

Cél, hogy az új uniós keret egyszerűbb, rugalmasabb és célirányosabb legyen. Költségvetést a jólét, a fenntarthatóság, a **szolidaritás és a biztonság elvei** vezéreljék.

A támogatási prioritások változása az alábbi ábrából könnyen leolvasható. A közös agrárpolitika és a kohéziós politika költségvetési irányzatának mérsékelt csökkentését javasolták.

4. ábra: A fő szakpolitikai területek alakulása az uniós költségvetésben

Forrás: Európai Bizottság

A költségvetéssel kapcsolatos tárgyalások és egyeztetések zajlanak, véglegesítésének és elfogadásának időpontja bizonytalan. Tekintettel arra, hogy a világjárvány miatt gazdaságélénkítési programokra van szüksége az EU-nak, bízunk benne, hogy idei évben elfogadásra kerül.

VI/3. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI FELADATOK

A 2020 utáni időszak Európai Unió tervezése késedelmes, a tagállamok partnerségi megállapodásai még nem állnak rendelkezésre. A Országos Fejlesztési- és Területfejlesztési Konceptió felülvizsgálata 2020. év végére várható. Ezt követi majd a megyei fejlesztési koncepció és a stratégia elkészítése. Mindezen dokumentumok ismeretében érdemes a **településfejlesztési koncepció felülvizsgálatát** is elvégezni, melynek **aktualizálása szükségessé válik, hiszen 2008-ban készült.**

Korábban említésre került, hogy az Országos Területrendezési Terv 2018. decemberi elfogadását követően, folyamatban van Bács-Kiskun Megye Területrendezési Tervének felülvizsgálata. Mindkét tervnél elmondható a megújulás és a technikai haladás, hiszen térinformatikai alapon készültek, felkészülve a 4T, vagyis az E-TÉR rendszerre. Továbbá, mivel az országos területrendezési szabályok hamarabb kerültek elfogadásra, mint a területfejlesztési irányok, így még nagyobb hangsúly és szorosabb kohézió ismerhető fel az OTRT-ben, mint korábban. Ennek eredményeként a rendezési tervekben a fejlesztési irányok nagyobb szerepet kaptak. Magyarország és egyes kiemelt területeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 24. §-ában biztosított egyedileg meghatározott megyei övezetek meghatározásának lehetőségével élni kíván Bács-Kiskun megye. A javaslat számos fejlesztési típusú övezetet javasol kialakítani. A megyei

önkormányzat továbbá a területrendezési terv módosításának elfogadásával egyidőben dönt a rövid- és középtávú fejlesztési prioritásokról. Ezen határozat a 2021-2027-es **időszakban előírja a forrásallokáció során előnyben részesítendő területeket**. A megyei területrendezési terv elfogadását követően, Lajosmizsének érdemes lesz élnie azokkal a lehetőségekkel, melyet az új terv biztosít számára.

A városfejlesztéssel kapcsolatos legfontosabb döntési jogkörrel a képviselő-testület rendelkezik. A képviselő-testület az általa elfogadott rendeletek és határozatok révén dönt többek között az erre célra rendelkezésre álló pénzeszközök nagyságáról, az egyes ilyen jellegű pályázatokhoz szükséges önerő biztosításáról. Ezen túlmenően a testület feladata a város térségi fejlődését nagymértékben befolyásoló településrendezési eszközök jóváhagyása is. A képviselő-testület állandó bizottságai Lajosmizse Város Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2011. (IV.14.) önkormányzati rendelete szerint véleményezési jogkörrel rendelkeznek egyes településfejlesztési kérdésekben: a Mezőgazdasági, Környezetvédelmi és Városstratégiai Bizottságnak és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottságnak van véleményezési jogköre egyes városi infrastruktúrát érintő előterjesztések, a településrendezési eszközökkel kapcsolatos előterjesztések esetén, az Önkormányzati Bizottságnak pedig az egészségügyi ellátások és szociális szolgáltatások fejlesztése terén.

A településfejlesztés operatív feladatainak szervezése a Közös Önkormányzati Hivatal keretei között történik. A Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzata értelmében az Önkormányzati Iroda településfejlesztési és önkormányzati intézmény-fejlesztési beruházások előkészítésével, lebonyolításával és ellenőrzésével kapcsolatos operatív feladatokkal bír. A Pénzügyi Iroda egyrészt az önkormányzati beruházások pénzügyi lebonyolítása, és elszámolása, másrészt az önkormányzat pályázatainak előkészítéséhez szükséges pénzügyi és gazdálkodási információk rendelkezésre állásának biztosítása és a támogatások pénzügyi elszámolásához kapcsolódó feladatok ellátása által. A Jegyzői Iroda is bekapcsolódik a településfejlesztéssel kapcsolatos feladatok ellátásba, például a közbeszerzéssel lebonyolításában való közreműködés révén.

A 2014-2020-as időszak tapasztalati után, a 2021-2027 időszakban elsődlegesen hard típusú fejlesztések preferáltak a soft tevékenységekkel szemben.

Elmondható, hogy 2017-2020 a megvalósítás évei, míg **2021-2023-ban a tervezési feladatok** fognak nagyobb hangsúlyt és szerepet kapni.

Ehhez a területhez kapcsolódik és ma már elkerülhetetlen a digitalizáció előretörése révén az „**okos megoldások**” alkalmazása. Javasolt megvizsgálni azokat az eszközöket, melyek hasznosak a helyiek és az idelátogatók számára, segíti a mindennapi tevékenységeiket. Fel kell tárni a szükségleteket és rendszerbe illeszteni azokat, melyhez kiváló eszköz az okos város stratégia elkészítése.

VI/4. ADÓ- ÉS KÖLTSÉGVETÉSI POLITIKA

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény, az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLII. törvény és az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017.évi CLIII.

törvény, valamint az adóigazgatási eljárásról szóló 465/2017. (XII.28.) Kormányrendelet szabályozza az önkormányzati adóztatást.

2018. január 1-től az elektronikus ügyintézés kötelező bevezetésével a 2015. évi CCXXII. törvény az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól rendelkezései is irányadóak az önkormányzati adóztatásban. Az Eüsz. törvény alapján elektronikus ügyintézésre köteles valamennyi adóügy tekintetében az ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet (egyéni vállalkozó), költségvetési szerv, köztestület, az ügyfél jogi képviselője.

Az egyes adónemekre vonatkozó részletes szabályokat az ún. egyedi jogszabályok

- a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Htv.)
- a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (továbbiakban: Gjt.)
- a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény (továbbiakban: Ktd.),

és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek, az adók módjára történő behajtandó köztartozások esetében ezeket szabályozó alapjogszabályok tartalmazzák.

A Htv. alapján a helyi adózás struktúrája **három fő rendszerelemre** épül, nevezetesen: vagyoni típusú adók, a kommunális adók és a helyi iparűzési adó. Az önkormányzat képviselő testülete a helyi adók fajtáit és mértékét felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendeletben állapíthatja meg. Az uniós szabályozással összhangban a Htv. 2003. évtől jelentősen korlátozza az önkormányzatok kedvezmény-, mentesség-nyújtási lehetőségét. Különösen érinti ez a vállalkozások részére biztosítható, illetve korlátozottan nyújtható kedvezményi, mentességi szabályokat.

Az önkormányzati adóhatóság látja el az önkormányzat működéséhez szükséges források jelentős részének beszedését, egyben más, az állam által ide delegált hatósági feladatokat is végez:

- gépjárművek adóztatása
- adók módjára behajtandó köztartozások beszedése
- adóigazolás kérése
- adó- és értékbizonyítványok kiadása
- hátralékok csökkentésével kapcsolatos intézkedések

Mielőtt rátérnénk az egyes adónemekre, melyek Lajosmizse önkormányzatának a bevételeit érintik, feltétlenül meg kell említenünk, hogy a világméretű járvány hosszú távon a gazdasági helyzetet is befolyásolja. **A jelenlegi stabil költségvetést és a most készülő Gazdasági Program céljait az elkövetkezendő években bizonytalanná teszi a már kialakulóban lévő gazdasági válság, ezért fel kell készülni a kockázatokra.** Amennyiben reálisan ütemezhetők a tervek, akkor a Gazdasági Program végrehajtható, annak ellenére, hogy a válság a gazdaság minden szereplőjét érinti. **Az idegenforgalmi adó bevétel beszedését a kormány ez év végéig felfüggesztette, így ezzel a bevétellel, még ha csekély is, nem számolhat az önkormányzat 2020-ban. Az iparűzési adó bevétel tekintetében nem várható növekedés ebben az évben,** sőt számítani kell az esetleges csökkenésére is, hiszen a világméretű gazdasági válság a helyi vállalkozók egy részét is érinteni fogja. A kormány az önkormányzatok segítségét a gépjárműadó bevételek kapcsán is igénybe kívánja venni úgy, **hogy ebben az évben a gépjárműadó bevétel teljes mértékben az államot illeti**

meg a szükséghelyzet miatt. További problémát okoz a 2020-as évre vonatkozóan, hogy a kormány a végrehajtásokat is átmenetileg felfüggesztette.

A 2020-as évet tekintve biztos, hogy jelentős bevétel kiesése lesz az önkormányzatnak az adóbevételek csökkenése miatt, amit egyenlőre csak szoros, megfontolt kiadásokkal lehet ellensúlyozni. Az elkövetkezendő évekre tervezettek pedig attól függnek majd, milyen gyorsan épül fel újra a gazdaság ebből a válságból.

A vészhelyzeti állapot miatt az önkormányzatnak **egy veszélyhelyzeti alapot érdemes létrehoznia** a jövőben - akár egy újabb adónem bevezetésével is - hogy kezelni tudja a jövőbeni, előre nem látható önkormányzatra, városra ható gazdasági anomáliákat.

IDEGENFORGALMI ADÓ

Az idegenforgalmi adót az önkormányzat 1996. július 1. naptól vezette be. **Alanya az a magánszemély, aki nem állandó lakosként az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt, mértéke 400 Ft.** Az önkormányzat közhatalmi bevételei között egyenlőre nem jelentős ez a tétel, de a cél az, hogy Lajosmizse vonzóbbá váljon az idelátogatók számára, növelve ezzel az adóbevételeit. Mindezekhez elengedhetetlen a közbiztonság helyzetének javítása, a helyi programok, látványosságok bővítése és marketingjének növelése.

Lajosmizsén az idegenforgalmi adóbevétel jellemzően nem a városba látogató, itt megszálló turisták miatt, hanem nagyobb rendezvények (lakodalmak, céges rendezvények) kapcsán keletkezik. Jelenleg négy, az idegenforgalom szempontjából kiemelkedő vállalkozás foglalkozik a településen szállásadással, melyek közül az idegenforgalmi adóbevétel több, mint fele a Geréby Kúriától származik.

HELYI IPARÚZÉSI ADÓ

Az önkormányzat 1997. január 1. naptól vezette be az iparúzési adót, melynek **mértéke a környező településekhez képest kedvező, 1,6%.** Továbbra is támogatja azokat a vállalkozókat, akiknek a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény rendelkezései szerint számított vállalkozási szintű helyi iparúzési adóalapja nem haladja meg az 1,2 millió Ft-ot, őket **helyi iparúzési adómentesség illeti meg.** Változatlanul adómentesség illeti meg azt a háziorvos vállalkozót, akinek a vállalkozási szintű helyi iparúzési adóalapja az adóévben nem haladja meg a 20 millió Ft-ot.

A jövőben nagyobb hangsúlyt kell fektetni ezen adóbevételek növelésére is, hiszen az önkormányzatnak az állami támogatások mellett ez a másik jelentős bevételi forrása, melyből a pályázati forrásokon kívül tudja a várost építeni, fejleszteni. A település földrajzi elhelyezkedését kihasználva cél, hogy új tevékenységek (raktározás, logisztikai központ) jelenjenek meg a városban, hiszen az adónem mértéke vonzóvá teheti a vállalkozások számára a betelepülést.

GÉPJÁRMŰADÓ

A gépjárműadóban érintett járművek központilag egységes szabályok alapján kerülnek adóztatásra. Az önkormányzati adóhatóságok 2004. január 1. óta a közúti nyilvántartás adatai (okmányiroda) szerint állapítják meg az adókat. Az adóztatás a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (a továbbiakban KEK KH) által az önkormányzati adóhatóságok részére történő adatszolgáltatás alapján történik. A beszedett gépjárműadó 40%-a marad az önkormányzatnál, a gépjárműadó 60%-a pedig továbbutalásra kerül az államnak. Ezen a jogcímen befolyt adóbevételt helyi szinten befolyásolni nem lehetséges, mert függ az adott év országos gazdasági helyzetétől, a lakosok életszínvonalától.

TALAJTERHELÉSI DÍJ

A talajterhelési díj fizetésére kötelezett az a személy, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá. **A talajterhelési díj mértékét 2012. február 1-től 1200,- Ft/m³ egységdíj, valamint 1,5 területérzékenységi szorzó határozza meg.** A talajterhelési díj megállapítása a BÁCSVÍZ Zrt. nyilvántartásán alapul, de az adófizetési kötelezettséget önbevallással kell teljesíteni. A talajterhelési díj bevétel alapvetően nem a költségvetési folyófinanszírozás részét képezi, hanem az elkülönített környezetvédelmi alap számlán keresztül meghatározott célt szolgál, felhasználása is külön önkormányzati rendelet alapján **környezetvédelmi és egyéb fejlesztési célra történhet.**

KÉSEDELMI PÓTLÉK ÉS BÍRSÁG

Fizetés késedelem esetén késedelmi pótléket kell fizetni. A bírság számlán kerülnek előírásra a bejelentési, bevallási és feltöltési kötelezettség nem- vagy késedelmes teljesítése esetén kiszabott mulasztási bírságok.

ÁLLAMIGAZGATÁSI ELJÁRÁSI ILLETÉK

Az önkormányzati adóhatóságnál kezdeményezett eljárásokban az adózók az illetéket az önkormányzat illetékbeszedési számlájára fizetik meg. A beszedett államigazgatási illetékekről nyilvántartást kell vezetni, és tovább kell utalni a Magyar Államkincstár illetékbeszedési számla javára.

Az önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételeket, illetve hatással van a településen élő magánszemélyekre és vállalkozások anyagi terheire.

Mindezek érdekében az önkormányzat

- az elkövetkezendő években a költségvetés előkészítése, megalapozása során megvizsgálja **a helyi adóztatás által nyújtott lehetőségeket, felülvizsgálja a helyi adómentességeket, kedvezményeket;**

- tekintettel a lakosság pénzügyi terheire, illetve a településen esetlegesen adódó szociális problémákra, a helyi adók mértékét és körét nem kívánja növelni a jövőben, hacsak arra az önkormányzati gazdálkodás körülményeiben bekövetkező további kedvezőtlen változások rá nem kényszerítik;
- a befizetések ösztönzése céljából gondoskodik az adózók széleskörű tájékoztatásáról, közvetlen kapcsolattartásra törekszik az adózókkal;
- a jövőben fokozott figyelmet fordít arra, hogy az adózók fizetési morálja javuljon;
- a jövőben is gondoskodik az adóintézmények behajtásáról külső végrehajtó bevonásával is;
- továbbra is figyelmet fordít arra, hogy az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében fokozottan figyelemmel kíséri az adóalanyi kör adó-bejelentési kötelezettségének teljesítését;
- **részletfizetési lehetőséget, fizetési halasztást biztosít a vállalkozások** számára adótartozásuk rendezése érdekében
- a hatékonyság növelése érdekében adóellenőrzéseket végez, melynek során az állami adóhatósággal kialakított megfelelő munkakapcsolat is segítséget jelent.
- továbbra is biztosítja az adózók számára az elektronikus kapcsolattartás lehetőségét a www.lajozmizse.hu honlapon elérhető ügytípus leírásokkal, letölthető nyomtatványokkal, Ennek naprakészségéről az önkormányzat hivatala folyamatosan gondoskodik;
- elősegíti az adóbevallások kitöltését és határidőben történő benyújtását;
- támogatja, hogy az Önkormányzat lehetővé tegye a többirányú befizetési lehetőségeket (QR-kód, bankkártya)
- az állami és uniós forrásokkal támogatja a munkahelyteremtő, következképpen adót fizető vállalkozások betelepülését;
- folyamatosan vizsgálja annak a lehetőségét, hogy az adópolitika keretein belül milyen ösztönző megoldások szükségesek adóbevételeinek növelésére.

Összefoglalva a fentiek az Önkormányzat az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy stabil bevételi forrás legyen az Önkormányzat számára, ezen túlmenően is a végső cél mindig az adókból származó bevételek folyamatos, évről évre történő emelkedése a **gazdaságösztönző és vállalkozásbarát adópolitikát** szem előtt tartva.

VI/5. TELEPÜLÉSMARKETING ÉS LAKOSSÁGI KOMMUNIKÁCIÓS CSATORNÁK

JAVASLAT VÁROSMARKETING TERV KIDOLGOZÁSÁRA

Az Önkormányzat törvényben meghatározott területrendezési, területfejlesztési és vidékfejlesztési feladatait a **legmagasabb szinten igyekezett végrehajtani** az elmúlt években. Az ehhez szükséges plusz forrásokért más településekkel folytatott versengésben a már befejezett és a még folyamatban lévő projektek alapján kiemelkedően teljesített. A továbblépéshez egy **új megközelítést, egy átfogó stratégiai koncepció elkészítését** javasolja, ami hosszabb távon határozza meg a fejlesztési irányokat is.

A nagyobb városok többsége már rendelkezik ilyen stratégiai koncepcióval, mely az önkormányzat és intézményei által ellátott feladatok és szolgáltatások valós szükséglet meghatározását, **stratégiai tervezését** és azok végrehajtásának ellenőrzését tartalmazza. Mindezeket úgy, hogy figyelembe veszi a piacorientált fejlesztési irányelveket is.

Lehetetlen feladatnak tűnik bármely települést is aszerint értékelni, hogy hogyan tekintenek rá az emberek, hiszen mindegyik egyedi programokat, látnivalókat, és egyéb lehetőségeket kínál. Az, hogy a településen és a környező településeken élők, a helyi vállalkozások, a településen befektetést tervezők és a település idegenforgalmi értékeire kíváncsi turisták hogyan vélekednek egy városról, többek között a személyes preferenciáiktól függ. Általánosságban azonban elmondható, hogy a városokra nem mint egy márkára érdemes gondolni, hanem a márkák összességéként javasolt tekinteni, mert így minden célcsoportnak jut valami a településből.

Feltételezve, de nem megengedve, hogy Lajosmizsére mintegy termékként tekintsünk, akkor a **városmarketing tervet mint az eladhatóságot segítő átfogó stratégiai koncepciót** kell elkészíteni, amihez javasolt a klasszikus marketingmix Piskóti István által újrarendezett verzióját alkalmazni, miszerint a piaci siker biztosításának kulcsfeltétele a helyi kompetenciájának kiépítése (kompetenciamarketing). Az ún. piaci sikerhez mind a kínálati mind a kommunikációs kompetencia fejlesztése elengedhetetlen.

A képviselő-testület a 69/2015. (V. 21.) ÖH. révén döntött a Városmarketing Csoport kialakításáról, melynek tagjai a polgármester és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság, **érdemes a csoport működését felülvizsgálni és bővíteni tagjainak számát olyan személyekkel akik segítik a város marketing feladatainak ellátását ötleteikkel, együttgondolkodásukkal.**

Az újonnan létrehozott Mezőgazdasági, Környezetvédelmi és Városstratégiai Bizottság feladatai között szerepel többek között az idegenforgalommal kapcsolatos javaslatok, helyzetfelmérés véleményezése is.

KÍNÁLATI KOMPETENCIA

Lajosmizse komplex megjelenése, azaz a tényleges tárgyi és szolgáltatáscsomag összeállítása a konkrét felhasználási és igénybevételi feltételekkel kombinálva.

A teljesség igénye nélkül, néhány elemét kiemelve:

- **Lajosmizse a szamóca fővárosa** – a nagybanira történő szamóca termés igen jelentős része lajosmizsei. Minden évben elkészül Lajosmizse lekvárja a termelőktől összeadott szamócából.
- A magas kézmunkaigényű étkezési célú **zöldség-gyümölcs termelése mellett a feldolgozás**, a magasabb hozzáadott érték előállításában rejlik lehetőségek kihasználása.
- **Gasztroturizmus** - Tanyacsárda, Geréby Kúria, Ezüstvilla három zászlóshajó által kínált lehetőségek kiaknázása, az ebből fakadó ismertségre épülő további gasztronómia, turisztikai lehetőségek megfogalmazása.
- Kulturális élet, térségi rendezvények, fesztiválok (Szamócás Vásári Forgatag, Tuning Fesztivál, Csokoládé Fesztivál, stb.) fejlesztése és az **Iskola-tó** mint helyszín kihasználása.

KOMMUNIKÁCIÓS KOMPETENCIA

A hagyományos értelemben vett kommunikációs eszközökön kívül a disztribúciós, értékesítési funkciókkal kiegészítve

Érdemes **felülvizsgálni Lajosmizse területén működő médiumok tevékenységét**, valamint hatékonyságát. Figyelembe véve a kor lehetőségeit és a stratégiai dokumentum által megcélzott széles körű célcsoportot, ehhez illeszkedő **médiamix** kialakítása szükséges.

Jól tükrözi a jelenlegi helyzetet, hogy a nyomtatott médiumok közül kiemelkedik az önkormányzati kiadású, kéthavonta megjelenő és minden háztartásba eljuttatott, esetenként 16-20-24 oldal terjedelmű Lajosmizse Hírlap. A szintén önkormányzati finanszírozású Mizse Tv legnézettebb műsora testületi ülések élő közvetítése, ami jól mutatja, hogy a lakosság részéről igény van az „itt és most” bekapcsolódásának lehetőségére. Erre a legalkalmasabbak a közösségi médiumok, amik mára teljesen beépülnek mindennapjainkba, így az önkormányzatnak is követni kellene ezt a trendet.

A **Facebook** már szinte teljesen átvette a klasszikus média szerepét, talán azért mert választ kínál arra kérdésre, hogy mi történik most. Ráadásul interaktív, hozzá lehet szólani, véleményt lehet mondani róla. Lajosmizsén a teljesség igénye nélkül a következő nagyobb követői létszámmal rendelkező Facebook oldalak/csoportok vannak:

11. táblázat: Lajosmizsével kapcsolatos Facebook oldalak és csoportok

Oldal vagy csoport neve	követő/fő
I love Lajosmizse	2.600
Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola	1.600
Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára	2.200
Lajosmizse-Tűzoltóság	1.250
Egészség ház Lajosmizse	9.50
Lajosmizse a keres –kínál	4.800
Méntelek, Lajosmizse Kerekegyháza, Kecskemét Hetényegyháza, Kistérségi Apró	4.350
Lajosmizse és környéke Adok-Veszek	16.100
Lajosmizsei bolhapiac	2.600
Összesen:	36.450

Forrás: saját gyűjtés

2020-ban az Önkormányzatnak nem volt sem oldala, sem olyan csoportja, ami az Önkormányzat tevékenységével foglalkozna. 2021 áprilisában létrehozásra került az Önkormányzat Facebook oldala „Lajosmizse város” néven. 2023 áprilisában 3.100 követője és 2.700 kedvelője van az oldalnak (<https://www.facebook.com/profile.php?id=100068526406696>)

Fontos megjegyezni az **Instagramot**, ami első sorban a Z, illetve az alfa generáció kommunikációs csatornája, de szívesen használják az ún. celebek is a követőkkel való kapcsolattartásra, a

kommunikáció fő sodrában maradásra. A sztorik képek formájában, maximum nagyon rövid, 50-80 karakterben kerülnek bemutatásra. A sikeres városok kivétel nélkül megtalálhatóak az Instagramon, de legjobbak azt is tudják, hogy nem egy kihalt, üres város képére kíváncsiak, hanem az ott élő, akár jellegzetes/ismert személyek is szerepelnek a képeken.

A véleményvezérek befolyása ma már szintén ismert jelentőségű, ennek szükségességének indoklása, és részletekbe menő kibontása is a javasolt stratégiai koncepció feladat kell legyen.

Az említés szintjén jelezni érdemes a **GOOGLE keresőoptimalizálásának** kiemelt jelentőségét, hogy a településre vonatkozó összes kifejezésre való keresés során annak weboldala az elsők között jöjjön a Google találati listáján. A **város honlapjának fejlesztésével, egy a kor igényeit jobban szolgáló arculati és tartalmi újragondolással annak népszerűsége is emelhető.**

A tervezés során érdemes figyelembe venni, hogy a fejlesztésekben érdekelték sok esetben nem ismerik, vagy nem érzik magukénak a tervdokumentumokban megfogalmazott célokat, eszközöket és a döntéseik során nem veszik figyelembe a település terveinek üzeneteit. Lehet, hogy sok fejlesztés zajlik, de nem ágyazódnak be a térségbe és nem tükrözik az érintettek elképzelését. A közösségek nem érzik magukénak a fejlesztéseket, így nem válik természetessé, hogy a létrejövő köz- és magánvagyonot óvniuk és gondozniuk kell.

Mindezeket figyelembe véve javaslatot tesz az Önkormányzat, egy a közösségi tervezés módszerével összeállított olyan városmarketing terv elkészítését, ami tulajdonképpen városmárka-építésre szolgáló dokumentum - egy komplex, minden érdekelt számára hiteles értéket képviselő üzenetet fogalmaz meg.

VII. FORRÁSTÉRKÉP (A 2023. ÉVI FELÜLVIZSGÁLAT SORÁN KÉSZÜLT ÚJ FEJEZET)

A Gazdasági Programban tervezett fejlesztések magától érthetődő finanszírozási forrása Lajosmizse Város Önkormányzata saját költségvetése, mely stabil volt az elmúlt két lezárt költségvetési évben:

- Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének a 2021. évi költségvetés végrehajtásáról szóló 14/2022. (V. 27.) önkormányzati rendelete értelmében a 2021. évi önkormányzati költségvetés bevételi összege 3.044.986.944 Ft, kiadási összege 2.493.373.428 Ft, összesített egyenlege 551.613. 516 Ft.
- Lajosmizse Város Önkormányzat Képviselő-testületének a 2020. évi költségvetés végrehajtásáról szóló 10/2021. (V. 28.) önkormányzati rendelete alapján a 2020. évi önkormányzati költségvetés bevételi összege 2.942 .24.804 Ft, kiadási összege 1.829.122.746 Ft, összesített egyenlege 1.113. 302.058 Ft.

Az átgondolt és hatékony költségvetési politika számos fejlesztés saját forrásból történő megvalósítását tette lehetővé az előző ciklusban, ezek bemutatásra kerülnek a Program 4. mellékletében (Önkormányzati forrásból megvalósult fejlesztések c. táblázat). Az utolsó két lezárt költségvetési év saját erőből megvalósított fejlesztései például a következők:

- Ivóvízhálózattal és szennyvízelvezetéssel kapcsolatos beruházások
- Szárzúzó gép beszerzése
- Lajosmizse 5. főút melletti szervízút kijáratánál meglévő jelzőlámpás csomópont bővítése
- Hajós játszótéri elem beszerzése és telepítése az Iskola-tó partjára
- Kamerarendszer bővítésével kapcsolatos beruházások
- Lajosmizsei Köztemető 5. szakasz urnafalának megépítése
- Szolgálati lakások korszerűsítése
- Karácsonyi díszvilágítási elemek beszerzése

Az önkormányzatok mint közpénzekkel felelősen gazdálkodó szervezetek számára – tekintettel a saját forásaik szűkösségére – kiemelt cél a saját költségvetésük külső forrással történő kiegészítése, elsősorban uniós és hazai fejlesztési források bevonásával.

Az európai uniós források tekintetében leginkább az önkormányzatok mint kedvezményezett csoport igényeire fókuszál az adott időszak területi operatív programja, 2021 és 2027 között a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz. Lajosmizse város TOP Pluszból történő forráshoz jutását alapvetően határozza meg Bács-Kiskun vármegye előkészítő és koordinációs tevékenysége. A 2021-2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 29. §-a értelmében:

„ (1) A területi szereplő

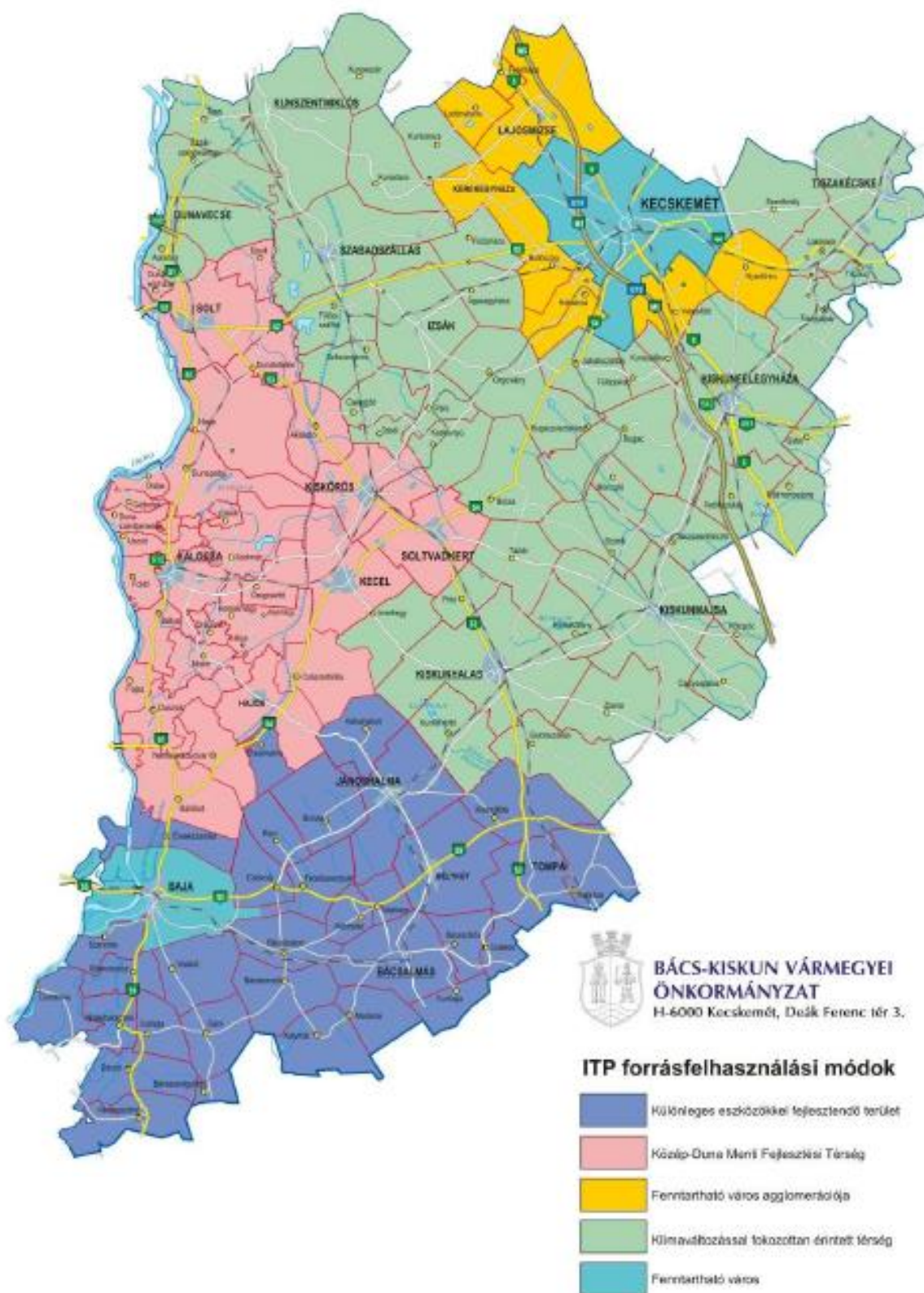
a) az általa elfogadott területfejlesztési koncepció és program alapján, az abban megfogalmazott célokkal összhangban kidolgozza és végrehajtja az integrált területi programot,
b) kidolgozza az integrált területi programszintű kiválasztási kritériumokat, figyelembe véve a programban és az e rendeletben meghatározott horizontális követelményeket,

- c) véleményezi a területi kiválasztási eljárásrendben meghirdetésre kerülő felhívás tervezetét, és meghatározza a területi értékelési szempontokat,
 - d) részt vesz a döntés-előkészítő bizottság ülésén, vagy az e rendeletben meghatározott esetben a területi jellegű értékelési szempontokat értékeli és az irányító hatóság elé terjeszti,
 - e) adatot szolgáltat az irányító hatóság részére az éves fejlesztési keret összeállításához,
 - f) végrehajtja az integrált területi programot, amelynek keretében a monitoring feladatainak ellátása céljából a kedvezményezettől és az irányító hatóságtól a támogatott projektekkel összefüggésben adatszolgáltatást kérhet, részt vehet a projektfejlesztésben.
- (2) A területi szereplő a fővárosi önkormányzat és a megyei önkormányzat."

Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata Közgyűlése 3/2023. (III.31.) határozatával fogadta el a Bács-Kiskun Vármegye Integrált Területi Program 2021-2027 c. dokumentum (ITP) második módosítását. Az ITP meghatározza a TOP Plusz források megyei allokációjának alapelveit, módszerét, időbeliségét és a forrásfelhasználáshoz kapcsolódó indikátorvállalásokat.

Az ITP-ben a vármegye települései hézag- és átfedésmentesen négy, eltérő jellemzőkkel bíró földrajzi célterületbe kerültek szétosztásra. A sajátosságokat figyelembe véve került meghatározva, hogy az egyes TOP Plusz felhívásokból az egyes célterületek mekkora forráskeretet hívhatnak le. Ötödik célterületként fogható fel a két megyei jogú város, Kecskemét MJV és Baja MJV, részükre az ITP külön forráskereteket allokál a „Fenntartható városfejlesztés” forrásfelhasználási mód keretében.

5. ábra: Fejlesztési célterületek Bács-Kiskun vármegyében

Forrás: ITP

Lajosmizse a „Kiemelt város agglomerációja” célterületbe tartozik 7 másik településsel együtt: Ballószög, Felsőlajos, Helvécia, Kerekegyháza, Ladánybene, Nyárlőrinc, Városhőd. Az ITP szerint „Kecskemétet gyűrűként veszi körbe az agglomerációja, így egy sajátos fejlesztési központot képez az Alföld közepén. Kecskemét fejlesztései megyeszékhelyként hatással vannak agglomerációjára is a nyújtott szolgáltatások és a hálózatos infrastruktúra tekintetében”. A földrajzi célterület TOP Plusz forráskerete 4.537.679.440 Ft, melyből 4.095.782.846 Ft a beruházások megvalósításának forrását biztosító Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) származik, míg 441.896.594 Ft a szoft programok megvalósítására szolgáló Európai Szociális Alap Plusz (ESZA +) forrás.

Mivel a TOP Plusz forrásai nem elegendőek arra, hogy a vármegye minden települése valamennyi releváns fejlesztési szükségletét fedezze, az ITP meghatározza a települések közötti differenciálás szempontjait, melyek a TOP Plusz felhívások értékelési szempontrendszerében is visszaköszönnek.

12. táblázat: ITP településdifferenciálás a Kiemelt város agglomerációja célterületben

Településdifferenciálás szempontja	Érintett települések a Kiemelt város agglomerációja célterületből
A kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. Korm. rendelet szerinti kedvezményezett település	-
Szabad vállalkozási zóna	-
Gazdaságélénkítő Programmal érintett	-
Aprófalú	-
Tanyás térség	Ballószög, Felsőlajos, Helvécia, Kerekegyháza, Ladánybene, Lajosmizse , Nyárlőrinc, Városhőd
Jelentős (5%-os és a feletti) népességfogyással érintett települések	-
Dinamizálódó (3%-os és a feletti) népességnövekedéssel érintett települések	Ballószög, Helvécia, Kerekegyháza, Városhőd
20 000 Ft/fő vagy az alatti a 2015-2020 közötti iparüzési adóerőképeség 2021-es lakosságszámra vetített átlaga	Ballószög, Ladánybene

Forrás: saját szerkesztés ITP alapján

Az ITP meghatároz olyan általános kiválasztási szempontokat, úgynevezett területi kiválasztási kritériumokat, melyek célterülettől és forrásfelhasználási módtól függetlenül meghatározzák az egyes pályázatok értékelését, értékelési szempontokban leképeződve megjelennek a felhívásokhoz tartozó Területspecifikus Mellékletekben (TSM). Mivel a pontozás és rangsorolás

alapját adják, már a fejlesztési elképzelések előkészítése során érdemes figyelembe venni őket. Az általános kritériumok – melyek a TSM-ekben részleteiben megtalálhatók – a következők:

- Hozzájárulás a Bács-Kiskun vármegyei területfejlesztési programhoz
- Komplex fenntarthatóság
- Integrált (komplex) projekt
- Több településre kiterjed
- Hozzájárulás a belső területi kiegyenlítődéshez

A TOP Plusz projektgenerálás és –pályázatelőkészítés során szintén fontos tekintettel lenni az ITP-ben meghatározott megyei indikátorvállalásokra: olyan fejlesztési elképzelések kimunkálása javasolt, melyek a lehető legnagyobb mértékben járulnak hozzá ezen indikátorok teljesítéséhez.

A 2021-2027-es uniós ciklusban az Európai Unió regionális politikája keretében lehívható kohéziós támogatások elosztása területi és ágazati operatív programokon keresztül történik. Az ágazati OP-kat és az azokhoz kapcsolódó önkormányzati és vállalkozási fejlesztési lehetőségeket a következő táblázat összesíti. Fontos, hogy a legtöbb OP nem rendeli a konkrét kedvezményezett kört a tervezett beavatkozásokhoz, ezt csak a felhívások tartalmazzák majd részletekbe menően. A táblázatban olyan fejlesztési területek szerepelnek, melyek vonatkozásában az önkormányzatok vagy a vállalkozások említésre kerültek.

13. táblázat: Önkormányzati és vállalkozási fejlesztési lehetőségek a 2021-2027-es uniós ciklus ágazati operatív programjaiban

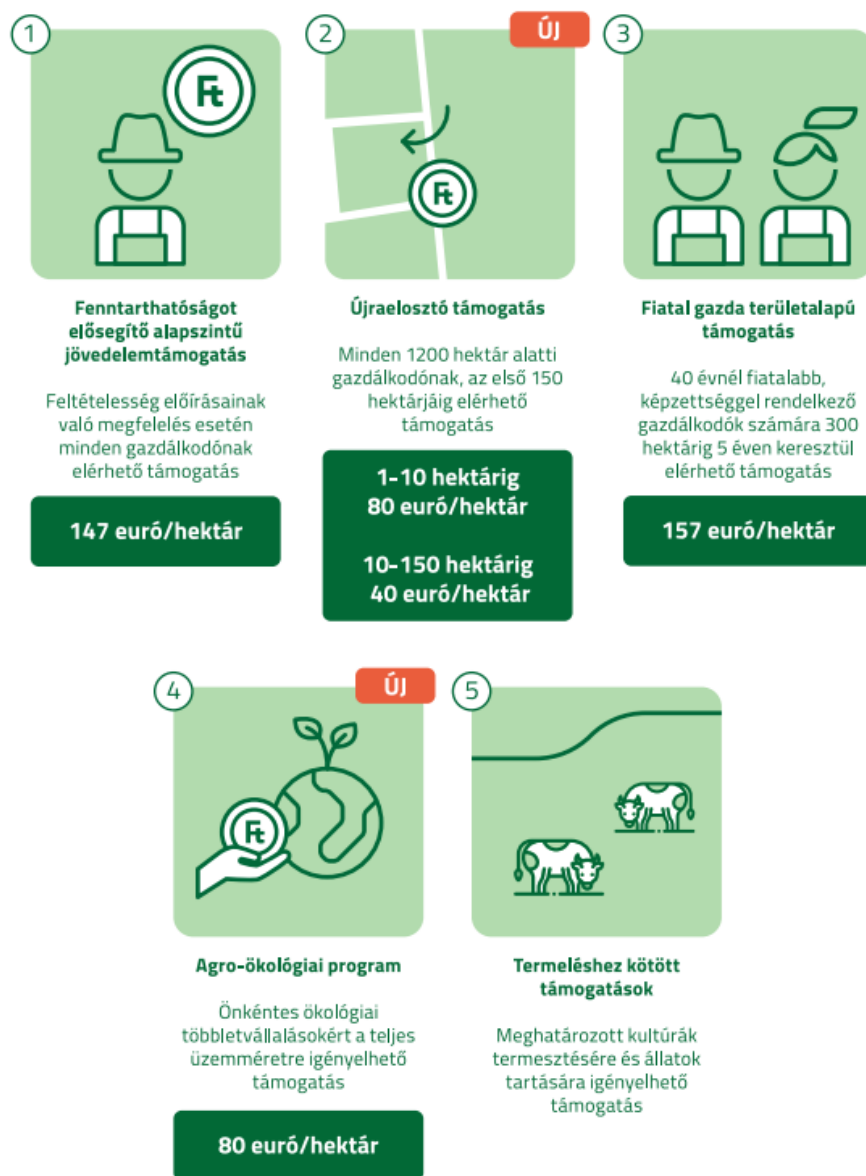
Operatív Program	Prioritások	Jelentősebb fejlesztési lehetőségek önkormányzatok részére	Jelentősebb fejlesztési lehetőségek helyi vállalkozások részére
GAZDASÁGFEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS OPERATÍV PROGRAM PLUSZ (GINOP PLUSZ)	1. Vállalkozásfejlesztés 2. Kutatás, fejlesztés, innováció 3. Fenntartható munkaerőpiac 4. Ifjúsági garancia 5. Felsőoktatás, szakképzés	A GINOP Plusz egyértelműen nem nevesíti a lehetséges kedvezményezettek körét, de jelentős önkormányzati forráslehívás nem valószínűsíthető az OP keretében.	Az OP jellemzően vállalkozások fejlesztéseire irányul, többek között termelő beruházások, K+F+I fejlesztések, duális képzéssel kapcsolatos fejlesztések, foglalkoztatási programok támogatásával.
INTEGRÁLT KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAM PLUSZ (IKOP PLUSZ)	1. Tiszta üzemű városi-elővárosi közlekedés erősítése 2. TEN-T vasúti és regionális intermodális közlekedés fejlesztése 3. Fenntarthatóbb és biztonságosabb közúti mobilitás	TEN-T vasútállomások és vasúti megállóhelyek korszerűsítése A közösségi közlekedést előnyben részesítő alkalmazások, adatbázisok fejlesztése és bevezetése TEN-T közúthálózathoz tartozó gyorsforgalmi és 1-3. számjegyű utak kapcsán közlekedésbiztonságot növelő, akár smart beavatkozások	Nem várható fejlesztési lehetőség az OP keretében helyi vállalkozások számára.
KÖRNYEZETI ÉS ENERGIAHATÉKONYSÁGI OPERATÍV PROGRAM PLUSZ (KEHOP PLUSZ)	1. Vízgazdálkodás és katasztrófakockázat csökkentés 2. Körforgásos gazdasági rendszerek és fenntarthatóság 3. Környezet- és természetvédelem 4. Megújuló energiagazdaság 5. Igazságos Átmenet Alap	A KEPOP Plusz konkrét kedvezményezetteket nem nevesít, a célcsoportok alapján például a következő területeken lehetséges önkormányzati szerepvállalás: Vízgazdálkodással és vízzel kapcsolatos katasztrófakockázat-csökkentéssel kapcsolatos fejlesztések Körforgásos gazdasággal kapcsolatos tevékenységek (pl. szemléletformálás)	A KEPOP Plusz konkrét kedvezményezetteket nem nevesít, de a GINOP PLUSZ-tól történő lehatárolás miatt nem várható jelentősebb fejlesztési lehetőség az OP keretében helyi vállalkozások számára.

Operatív Program	Prioritások	Jelentősebb fejlesztési lehetőségek önkormányzatok részére	Jelentősebb fejlesztési lehetőségek helyi vállalkozások részére
		Természetvédelmi célú zöld- és kék infrastruktúra fejlesztések Szennyezett területek kármentesítése	
DIGITÁLIS MEGÚJULÁS OPERATÍV PROGRAM PLUSZ (DIMOP PLUSZ)	1. Intelligensebb Magyarország 2. Hi-tech és zöld átállás 3. Magyarország csatlakoztatva 4. Digitális Készségek	Villamos-energia felhasználás zöldítését célzó digitális fejlesztések Klíma-változással, katasztrófavédelemmel összefüggő digitális, IKT megoldások, szemléletformálás	Innováció szoftverkiadás, távközlés, információ-technológiai szolgáltatás vagy adatfeldolgozás, web-hozszing, világháló-portál szolgáltatás területén Tanácsadás, információ átadás, igénygenerálás, piaci szolgáltatások igénybevétele Digitalizációs hitelprogramok Villamos-energia felhasználás zöldítését célzó digitális fejlesztések
EMBERI ERŐFORRÁS FEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAM PLUSZ (EFOP PLUSZ)	1. XXI. századi köznevelés 2. Pedagógus életpálya modell 3. Társadalmi felzárkózási fejlesztések 4. Szociális fejlesztések 5. Rászoruló személyek támogatása 6. Család- és ifjúságügyi fejlesztések 7.1. Felzárkózó települések ESZA+ (Társadalmi innovatív intézkedések) 7.2. Felzárkózó települések ERFA	Az EFOP Plusz nem nevesíti a lehetséges kedvezményezettek körét, így a megjelenő felhívások követése szükséges. Önkormányzati szerepvállalás előfordulhat a felzárkóztató programok, szociális fejlesztések, család-és ifjúságügy terén.	A EFOP Plusz nem nevesíti a lehetséges kedvezményezettek körét, de jelentős forrásfelhívás a vállalkozási szférában nem valószínűsíthető az OP keretében.
MAGYAR HALGAZDÁLKODÁSI OPERATÍV PROGRAM PLUSZ (MAHOP PLUSZ)	1. A fenntartható halászat támogatása és a vízi biológiai erőforrások helyreállításának és védelmének előmozdítása 2. A fenntartható akvakultúra- tevékenységeknek, valamint a halászati és akvakultúra-termékek	Nem várható önkormányzati fejlesztési lehetőség az OP keretében.	A haltermeléssel és -feldolgozással foglalkozó vállalkozások fejlesztései

Operatív Program	Prioritások	Jelentősebb fejlesztési lehetőségek önkormányzatok részére	Jelentősebb fejlesztési lehetőségek helyi vállalkozások részére
	feldolgozásának és piaci értékesítésének előmozdítása, ezáltal hozzájárulva az Unió élelmezésbiztonságához		
VÉGREHAJTÁSI OPERATÍV PROGRAM PLUSZ (VOP PLUSZ)	A VOP PLUSZ a technikai segítségnyújtás finanszírozására irányul, nem érint sem helyi önkormányzatokat, sem vállalkozásokat.		

Az előző uniós ciklus 2020-ig tartó időszakában a lajосmizsei gazdálkodók valamivel több mint 2,6 Milliárd Ft támogatást használtak fel a Vidékfejlesztési Program keretében, és várhatóan jelentős marad a Közös Agrárpolitika (KAP) forrásainak részesedése az agrár ágazatot érintő fejlesztésekben. A gazdálkodók az alábbiak szerint vehetik majd igénybe a KAP közvetlen támogatásait:

6. ábra: A Közös Agrárpolitika közvetlen támogatásai a 2023-2027-es időszakban

Forrás: A Nemzeti Agrárkamara KÖZÖS AGRÁRPOLITIKA 2023-2027 c. kiadványa
(<https://www.nak.hu/kiadvanyok/kiadvanyok/7003-kozso-agrarpolitika-2023-2027/file>)

A 2014-2020-as időszakhoz képest fontos változás, hogy a következő években már nem a Vidékfejlesztési Program (VP) határozza meg a vidékfejlesztési támogatási szabályokat, hanem a KAP Stratégiai Terv (2023 és 2025 között a VP és a KAP Stratégiai Terv párhuzamosan működik majd

egymás mellett). A vidékfejlesztési támogatások 3 csoportjából – gazdaságfejlesztési beavatkozások, zöld beavatkozások, megújuló vidék beavatkozásai – az önkormányzatok szerepvállalása leginkább az utolsó területen, a megújuló vidék beavatkozásai terén várható. A vidékfejlesztési források 2023. második felében válhatnak elérhetővé.

Néhány, várhatóan önkormányzati vonatkozású beavatkozás a KAP Stratégiai Tervből:

- RD42_R01_RAN_73 - Vidéki infrastruktúra fejlesztés tanyákon
- RD43_R02_LOC_73 - Vidéki infrastrukturális fejlesztés kistelepüléseken
- RD49_R09_SCC_77 - Vidékfejlesztési együttműködés a Rövid Ellátási Láncok fejlesztéséért
- RD50_R10_SEC_77 - Vidékfejlesztési együttműködés a társadalmi vállalkozások fejlesztéséért
- RD52_R12_BIC_77 - Vidékfejlesztési együttműködés a biomassza alapú gazdaság fejlesztéséért
- RD56_D03_SVC_77 - Vidékfejlesztési együttműködések a kistelepülések digitális átállásának támogatásért (okos falu)

A 2021-2027-es időszak újdonsága a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF), melynek célja elsősorban a koronavírus járvány gazdasági és társadalmi hatásainak ellensúlyozása, illetve a gazdaság ellenállóképességének, fenntarthatóságának és a zöld és a digitális átmenettel kapcsolatos kihívásokra és lehetőségekre való felkészültségének a növelése. 2026-ig összesen 2 300 milliárd forintnyi stratégiai fejlesztési projektet foglal össze.

A terv céljai között szerepel a 21. századi minőségi oktatás biztosítása, a hátrányosabb helyzetű települések és régiók fejlesztése, a gyermekvállalás támogatása, a felszíni és felszín alatti vízkészletek védelme, a klímaváltozás negatív hatásainak ellensúlyozása, az energiatülség és önállóság növelése, a körforgásos gazdaságra történő átállás biztosítása, a korszerű digitális technológiák alkalmazása és fejlesztése, valamint az egészségügyi szolgáltatások színvonalának növelése.

Az RRF 9 komponense a következő (az önkormányzatokat érintő fejlesztési lehetőség megjelölésével, amennyiben releváns):

- A. Demográfia és köznevelés – 3.000 fő feletti településeken új bölcsődei férőhelyek kialakítása
- B. Magasan képzett, versenyképes munkaerő
- C. Felzárkózó települések
- D. Vízgazdálkodás – önkormányzati tulajdonú víziközmű-infrastruktúra fejlesztése, Homokháság program 1. ütem
- E. Fenntartható zöld közlekedés – önkormányzat által fenntartott helyi tömegközlekedés fejlesztése
- F. Energetika (zöld átállás)
- G. Átállás a körforgásos gazdaságra
- H. Egészségügy
- I. Állam és közigazgatás

Fontos megemlíteni, hogy a szokásos uniós forrásokon túl további forráshoz jutási lehetőségekkel is számolhatnak az önkormányzatok:

- Közvetlen uniós források felhasználása (pl. Horizon 2020, Europe for Citizens, LIFE, Urban Innovative Action)
- Magyarország költségvetése terhére kiírt pályázatok
- Egyedi kormánydöntés alapján kiosztott hazai források
- Magántőke bevonása
- Piaci forrás, hitelfelvétel a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezéseinek figyelembevétele mellett

1. ELŐKÉSZÍTŐ TEVÉKENYSÉG

ADAT- ÉS INFORMÁCIÓELEMZÉS

A helyzetelemző részek a releváns tervezési dokumentumok felhasználásával és primer - helyi és KSH – adatbázisokban felelhető adatok felhasználásával, másodelemzésével készültek.

FÓKUSZCSOPORTOS INTERJÚ

Időpontja: 2020. április 8.

Interjúalanyok:

1. Basky András - Lajosmizse Város Önkormányzata - polgármester
2. dr. Adonyi Lajos - Lajosmizse Város Önkormányzata - alpolgármester - egyéni ügyvéd
3. Fekete Zsolt - Lajosmizse Város Önkormányzata - alpolgármester – őstermelő
4. Sebők Márta - Pénzügyi Ellenőrző Bizottság - elnök
5. Belusz László - Mizselektro Kft. ügyvezető (települési képviselő)
6. Kovács Gábor - főépítész
6. Juhász Zsolt - GOMÉP Kft. – ügyvezető (online kérdőívezés történt)
7. ifj. Kocsis András - Lajosmizsei Folplast Kft. - ügyvezető
8. Melis Eszter - helyi termelő

Moderátor: Dr. Rácz Attila

MÉLYINTERJÚ

Időpontja: 2020. április 14.

Interjúalany: Basky András - Lajosmizse Város Önkormányzata - polgármester

Interjúkészítők:

1. Kicsiny László - ügyvezető
2. Mess Gabriella - osztályvezető
3. Szabó Katalin - projektmenedzser

A GAZDASÁGI PROGRAMOT KÉSZÍTETTE:

BKMFÜ BÁCS-KISKUN MEGYEI FEJLESZTÉSI ÜGYNÖKSÉG NONPROFIT KFT. (Kicsiny László, Csáki Béla, Szakál Tibor, Farkas Dániel, Dr. Rácz Attila, Szabó Katalin, Makkos Bettina, Mess Gabriella)

2. PROJEKTJAVASLATOK (2023. ÁPRILISBAN FELÜLVIZSGÁLVA)

Projektjavaslat	Kapcsolódás a Programhoz					Megvalósítás időtávja (2020. április)			Megvalósítás időtávja (Felülvizsgálva: 2023. április)			
	I. Településkép, infrastruktúra	II. Környezet- minőség	III. Gazdasági versenyképesség fejlesztése	IV. Társadalom és humán erőforrás- fejlesztés	V. Multifunkciós agrárgazdaság kialakítása és vidékfejlesztés	Rövidebb távon, jelen ciklusban megvalósítani tervezett elképzelés	Hosszabb távon megvalósítani tervezett elképzelés	Folyamatosan megvalósítandó, cikluson átnyúló elképzelés	Rövidebb távon, jelen ciklusban megvalósítani tervezett elképzelés	Hosszabb távon megvalósítani tervezett elképzelés	Folyamatosan megvalósítandó, cikluson átnyúló elképzelés	A ciklusban megvalósult vagy megvalósítása legalább részben folyamatban van
A városközpont közterületeinek és az Iskola-tó és környezetének innovatív és környezettudatos megújítása	X	X				X						X
Piac fejlesztése	X				X	X						X
Lajosmizsén új bölcsőde építése			X	X		X						X
Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde belső felújítása, tornaszoba építése és eszközbeszerzése				X		X						X
Művelődési ház és színházterem felújítása	X			X		X						X
Parkászati egység átköltöztetése miatti épület felújítása	X				X	X				X		
Kazinczy utcai parkászati raktárépület felújítása	X				X	X				X		
Városháza önkormányzati feladatellátáshoz kapcsolódó kisebb felújítási munkálatai, eszközbeszerzés	X					X				X		
Lajosmizsei Egészségház komplex energetikai fejlesztése	X	X					X					X
Új városi sportcsarnok építése Lajosmizsén	X			X			X			X		
Városháza komplex energetikai fejlesztése	X	X					X			X		
Régi városháza komplex energetikai fejlesztése	X	X					X		X			
Lajosmizse belterületén meglévő vízhálózat rekonstrukciója	X						X			X		
Lajosmizsei Vásártér infrastruktúrájának kiépítése	X		X		X		X			X		

Projektjavaslat	Kapcsolódás a Programhoz					Megvalósítás időtávja (2020. április)			Megvalósítás időtávja (Felülvizsgálva: 2023. április)			
	I. Településkép, infrastruktúra	II. Környezet- minőség	III. Gazdasági versenyképesség fejlesztése	IV. Társadalom és humán erőforrás- fejlesztés	V. Multifunkciós agrárgazdaság kialakítása és vidékfejlesztés	Rövidebb távon, jelen ciklusban megvalósítani tervezett elképzelés	Hosszabb távon megvalósítani tervezett elképzelés	Folyamatosan megvalósítandó, cikluson átnyúló elképzelés	Rövidebb távon, jelen ciklusban megvalósítani tervezett elképzelés	Hosszabb távon megvalósítani tervezett elképzelés	Folyamatosan megvalósítandó, cikluson átnyúló elképzelés	A ciklusban megvalósult vagy megvalósítása legalább részben folyamatban van
Lajosmizse városban önkormányzati bérházak építése			X	X			X			X		
Közüvilágítás fejlesztése Lajosmizsén	X	X					X		X			
Napelem park építés Lajosmizsén önkormányzati területen		X	X				X			X		
A szociális gazdaság lehetőségeinek feltárása Lajosmizsén				X	X		X			X		
Barnamezős terület rehabilitációja Lajosmizse központjában	X						X			X		
Civil központ létrehozása				X			X			X		
Fekete István Általános Iskola korszerűsítése Lajosmizsén				X			X					X
Időseket támogató szociális alapszolgáltatások erősítése, otthoni környezetben, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás bővítése, idősgondozó ház kialakítása				X			X			X		
Iskolai kapacitásbővítés				X			X					X
Lajosmizsei iparterület fejlesztése			X				X			X		
Önkormányzati fenntartású konyha felújítása, kapacitásbővítés				X	X		X					X
Régi tűzoltószertár felújítása és új funkcióval való hasznosítása	X						X			X		
Tanuszoda építése	X			X			X			X		
Térfigyelő kamerarendszer kiépítése Lajosmizse bel- és külterületén				X	X			X			X	
Orvosi műszerek cseréje a Lajosmizsei Egészségházban				X				X			X	

Projektjavaslat	Kapcsolódás a Programhoz					Megvalósítás időtávja (2020. április)			Megvalósítás időtávja (Felülvizsgálva: 2023. április)			
	I. Településkép, infrastruktúra	II. Környezet- minőség	III. Gazdasági versenyképesség fejlesztése	IV. Társadalom és humán erőforrás- fejlesztés	V. Multifunkciós agrárgazdaság kialakítása és vidékfejlesztés	Rövidebb távon, jelen ciklusban megvalósítani tervezett elképzelés	Hosszabb távon megvalósítani tervezett elképzelés	Folyamatosan megvalósítandó, cikluson átnyúló elképzelés	Rövidebb távon, jelen ciklusban megvalósítani tervezett elképzelés	Hosszabb távon megvalósítani tervezett elképzelés	Folyamatosan megvalósítandó, cikluson átnyúló elképzelés	A ciklusban megvalósult vagy megvalósítása legalább részben folyamatban van
Lajosmizse város belterületi szilárd útburkolatú utak építése	X		X					X			X	
Lajosmizse város belterületi szilárd útburkolatú utak felújítása	X		X					X				X
Lajosmizse város külterületi szilárd útburkolatú utak építése	X	X	X		X			X			X	
Lajosmizse város külterületi szilárd útburkolatú utak felújítása	X		X		X			X				X
Lajosmizse város külterületi földutak stabilizációja	X	X			X			X			X	
Lajosmizse város meglévő belterületi kerékpár út szakaszának felújítása	X	X						X				X
Lajosmizse város külterületén kerékpárút építése	X	X			X			X		X		
Játszóterek építése és felújítása Lajosmizse belterületén	X			X				X				X
Lajosmizse belterületén vízhálózat bővítése	X							X			X	
Lajosmizse belterületén csatornahálózat és a szennyvíztisztító telep bővítése	X							X		X		
Külterületi földutak karbantartásához szükséges gépek, eszközök beszerzése	X	X			X			X			X	
Belvízelvezető rendszer építése és felújítása Lajosmizsén	X	X						X		X		
Közlekedésbiztonsági fejlesztések	X							X				X
Parkolók kialakítása	X		X					X				X
Önkormányzati bérházak felújítása				X				X		X		
A civil szervezetek és a lakosság, valamint a közintézmények közötti kapcsolatok erősítése				X				X		X		

Projektjavaslat	Kapcsolódás a Programhoz					Megvalósítás időtávja (2020. április)			Megvalósítás időtávja (Felülvizsgálva: 2023. április)			
	I. Településkép, infrastruktúra	II. Környezet- minőség	III. Gazdasági versenyképesség fejlesztése	IV. Társadalom és humánerőforrás- fejlesztés	V. Multifunkciós agrárgazdaság kialakítása és vidékfejlesztés	Rövidebb távon, jelen ciklusban megvalósítani tervezett elképzelés	Hosszabb távon megvalósítani tervezett elképzelés	Folyamatosan megvalósítandó, cikluson átnyúló elképzelés	Rövidebb távon, jelen ciklusban megvalósítani tervezett elképzelés	Hosszabb távon megvalósítani tervezett elképzelés	Folyamatosan megvalósítandó, cikluson átnyúló elképzelés	A ciklusban megvalósult vagy megvalósítása legalább részben folyamatban van
Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek programja				X				X		X		
Feldolgozó üzemek létesítése			X					X		X		
Komplex turisztikai fejlesztés Lajosmizsén			X		X			X	X			
Közművesített építési telkek kialakítása, fiatalok letelepedésének támogatása			X	X				X		X		
Természetes vízgyűjtőhelyek funkciójának visszaállítása		X			X			X		X		
Egészségügyi alapellátás- és szakellátás, szociális és gyermekvédelmi szakterületek infrastrukturális fejlesztései				X		Új elképzelésként került be a Gazdasági Programba a 2023. áprilisi felülvizsgálat során,						X

3. 2015-2019. ÉVEKRE SZÓLÓ GAZDASÁGI PROGRAMBAN SZEREPLŐ FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK MEGVALÓSULÁSA (2023. ÁPRILISBAN FELÜLVIZSGÁLVA)

2015-2019. évekre szóló Gazdasági Programban szereplő fejlesztési elképzelés	2020. április				Felülvizsgált (2023. április)			
	Megvalósult	Részen valósult meg/folyamatban van	Nem valósult meg	Indoklás, megjegyzés	Megvalósult	Részen valósult meg/folyamatban van	Nem valósult meg	Indoklás, megjegyzés
Bel- és külterületi közúthálózat fejlesztése Lajosmizsén		X				X		TOP_Plusz-1.2.3-21-BK1-2022-00010 A Széchenyi utca Dózsa György út és Kossuth Lajos utca közötti szakaszának felújítása Lajosmizsén c. projekt keretében
Meglévő bel- és külterületi kerékpárút-hálózat felújítás. Új kerékpárút-hálózat építése Csemő (Pest megye) és Kerekegyháza irányába			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.		X		TOP_Plusz-1.2.1-21-BK1-2022-00023 Környezettudatos közterület- és közösségi terek fejlesztése Lajosmizsén c. projekt keretében
Parkolók építése (főút mellett, önkormányzati intézmények vonzáskörzetében)		X		A folyamatban lévő TOP-2.1.2-15-BK1-2016-00008 "Lajosmizse város környezettudatos és innovatív fejlesztése" c. projektben megvalósuló tevékenység.		X		TOP_Plusz-1.2.1-21-BK1-2022-00023 Környezettudatos közterület- és közösségi terek fejlesztése Lajosmizsén c. projekt keretében
Külterületi utak karbantartásához és javításához eszközök beszerzése		X				X		Önkormányzati saját forrásból folyamatosan történnek eszközbeszerzések a dűlőutak javításához.
Biogáz üzem létesítése			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.
Geotermikus energia előállító üzem létesítése			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.
Szélerómű park létesítése			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.
Napelemes rendszerek bővítése		X				X		TOP_Plusz-2.1.1-21-BK1-2022-00034 Régi Városháza épületének energetikai korszerűsítése Lajosmizsén és TOP_Plusz-3.3.2-21-BK1-2022-00010 Egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése Lajosmizsén c. projektek keretében
Ivóvízhálózat bővítése		X				X		
Ivóvíz minőségének javítása (azbeszt-cement csőhálózat cseréje, vas és mangántalanítás)		X				X		
Lajosmizse Város csatornahálózatának további bővítése			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.
Lajosmizse belvízvédelmi rendszerének fejlesztése		X				X		
Civil Központ (Tudásközpont, innovációs központ, EU pont, inkubátorház létrehozása)			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.
Feldolgozó üzemek létesítése			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	
Komplex turisztikai fejlesztés Lajosmizsén			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	Előkészítés alatt van a Turisztikai projekt, de felülvizsgálat idején még csak terv.
Lajosmizsei iparterület fejlesztése			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.

	2020. április				Felülvizsgált (2023. április)			
2015-2019. évekre szóló Gazdasági Programban szereplő fejlesztési elképzelés	Megvalósult	Részből valósult meg/folyamatban van	Nem valósult meg	Indoklás, megjegyzés	Megvalósult	Részből valósult meg/folyamatban van	Nem valósult meg	Indoklás, megjegyzés
Piac, vásár fejlesztése		X		A piac fejlesztése a folyamatban lévő TOP-2.1.2-15-BK1-2016-00008 "Lajosmizse város környezettudatos és innovatív fejlesztése" c. projektben megvalósuló tevékenység, a vásártér fejlesztése forráshiány miatt elmaradt.		X		A piac fejlesztése a TOP-2.1.2-15-BK1-2016-00008 "Lajosmizse város környezettudatos és innovatív fejlesztése" c. projektben megvalósuló tevékenység, a vásártér fejlesztése forráshiány miatt elmaradt.
Fiatalkorúak letelepedésének támogatása, közművesített építési telkek, bérházak kialakítása			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.
Felnőttképzések, átképzések			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.
Mélyszegénységben élők felzárkóztatása, környezetük infrastrukturális fejlesztése Lajosmizsén	X				X			
Meserét Óvoda korszerűsítése Lajosmizsén (Központi és Rákóczi utcai óvoda)	X				X			
Fekete István Általános Iskola korszerűsítése Lajosmizsén		X				X		Energetikailag már megvolt (2012-ben) belső felújítások, korszerűsítések a Tankerület által történtek.
Iskolai kapacitásbővítés		X		Folyamatban van a Kecskeméti Tankerületi Központ 500 millió forintos beruházása, melynek keretében sor kerül a kapacitásbővítésre.	X			2021. őszén a Tankerületi Központ projektje megvalósult, az új épületet a diákok birtokba is vették.
Önkormányzati fenntartású konyha felújítása, kapacitásbővítés	X				X			A TOP-1.1.3-16-BK1-2017-00010 projekt keretében megújult, bővült az iskolai konyha (2019-ben), a TOP-1.4.1-15-BK1-2016-00008 projektben pedig az óvodai főzőkonyha felújítása is megvalósult (2018-ban).
A Lajosmizsei Egészség ház komplex infrastruktúra-fejlesztése		X				X		TOP_Plusz-3.3.2-21-BK1-2022-00010 Egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése Lajosmizsén c. projekt keretében
Bölcsődei kapacitásbővítés		X		2020. márciusban érkezett meg a pozitív támogatási döntés Lajosmizse Város Önkormányzatának bölcsődei kapacitásbővítését célzó pályázatára.	X			A TOP-1.4.1-19-BK1-2019-00039 projekt keretében új, 2 csoportszobás bölcsőde épült, 2022. szeptember 1-én megkezdte működését.
Időseket támogató szociális alapszolgáltatások erősítése, otthoni környezetben, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás bővítése, idősgondozó ház kialakítása			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.
Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek programja (korai fejlesztés (prevenció, enyhén értelmi fogyatékos gyerekek speciális iskolai képzése)			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.
Esélyteremtő programoknak helyet adó épület felújítás	X				X			TOP-4.3.1-15-BK1-2016-00003 „Leromlott városi területek rehabilitációja keretében Lajosmizse szociális bérházainak felújítása és közösségi ház létrehozása” projektben megvalósult

	2020. április				Felülvizsgált (2023. április)			
2015-2019. évekre szóló Gazdasági Programban szereplő fejlesztési elképzelés	Megvalósult	Részből valósult meg/folyamatban van	Nem valósult meg	Indoklás, megjegyzés	Megvalósult	Részből valósult meg/folyamatban van	Nem valósult meg	Indoklás, megjegyzés
Rekreációs és rehabilitációs központ létesítése			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.
A szociális gazdaság lehetőségeinek feltárása Lajosmizsén			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.
Mozi és színházterem komplex korszerűsítése, felújítása		X		A projekt előkészítése folyamatban van.		X		TOP_Plus-1.2.1-21-BK1-2022-00023 Környezettudatos közterület- és közösségi terek fejlesztése Lajosmizsén c. projekt keretében kerül sor a II. ütemre. I. ütem (székek cseréje) TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2020-00755 projektben 2021. nyarán. A Lajosmizsei Kultúrapártoló Alapítvány 2 pályázatának köszönhetően új hang és fénytechnikai eszközök kerültek beszerzésre TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2019-00418 és TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2019-00419
A civil szervezetek és a lakosság, valamint a közhatalmuk közötti kapcsolatok erősítése			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.
Egészséges élet feltételeit biztosító közösségi terek kialakítása, fejlesztése		X		A folyamatban lévő TOP-2.1.2-15-BK1-2016-00008 "Lajosmizse város környezettudatos és innovatív fejlesztése" c. projektben megvalósuló tevékenység.	X			
Tanuszoda építése			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.
Új sportcsarnok építése			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.
Klábtelepi út szilárd burkolattal való ellátása, felújítása			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.
Belterületi burkolattal nem rendelkező úthálózat, és a külterületi összekötő dűlőutak burkolása			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.
Logisztikai központ, hűtő-raktározó központ, értékesítő központ létesítésének támogatása			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.
Mezőgazdasági úthálózat fejlesztés		X				X		VP6-7.2.1.1-21 felhívás keretében „Lajosmizse város külterületi helyi közútjainak fejlesztése”, 3306954305 projekt keretében a Lajosmizse 0320 hrsz. és 0343 hrsz. ingatlanokon lévő aszfaltos út megújítása történik meg 2023. évben.
Természetes vízgyűjtőhelyek funkciójának visszaállítása			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.
Központi parkok, közterületek és játszótérek rehabilitációja, felújítása		X		A folyamatban lévő TOP-2.1.2-15-BK1-2016-00008 "Lajosmizse város környezettudatos és innovatív fejlesztése" c. projektben részben megvalósuló tevékenység.	X			
Iskola-tó környezetének komplex fejlesztése		X		A folyamatban lévő TOP-2.1.2-15-BK1-2016-00008 "Lajosmizse város környezettudatos és	X			

	2020. április				Felülvizsgált (2023. április)			
2015-2019. évekre szóló Gazdasági Programban szereplő fejlesztési elképzelés	Megvalósult	Részből valósult meg/folyamatban van	Nem valósult meg	Indoklás, megjegyzés	Megvalósult	Részből valósult meg/folyamatban van	Nem valósult meg	Indoklás, megjegyzés
				innovatív fejlesztése" c. projektben megvalósuló tevékenység.				
Központi parkok, közterületek és játszótérek rehabilitációja, felújítása		X		A folyamatban lévő TOP-2.1.2-15-BK1-2016-00008 "Lajosmizse város környezettudatos és innovatív fejlesztése" c. projektben részben megvalósuló tevékenység.	X			
Szemléletformálás a hulladékgazdálkodás területén Lajosmizsén			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.			X	A tervezett fejlesztés megvalósítása forráshiány miatt maradt el.
Barnamezős terület rehabilitációja Lajosmizse központjában	X			A fejlesztés a GOMÉP Kft. beruházásaként valósult meg.	X			
Közbiztonság növelését szolgáló fejlesztés Lajosmizsén		X				X		
Lajosmizse központjának komplex fejlesztése		X		A folyamatban lévő TOP-2.1.2-15-BK1-2016-00008 "Lajosmizse város környezettudatos és innovatív fejlesztése" c. projektben megvalósuló tevékenység.	X			
Országos és helyi jelentőségű védett természeti területek közfunkcióval való ellátása		X		A folyamatban lévő TOP-2.1.2-15-BK1-2016-00008 "Lajosmizse város környezettudatos és innovatív fejlesztése" c. projektben részben megvalósuló tevékenység.		X		
Helyi termékek piacra juttatásának elősegítése Lajosmizsén		X		A folyamatban lévő TOP-2.1.2-15-BK1-2016-00008 "Lajosmizse város környezettudatos és innovatív fejlesztése" c. projektben megvalósuló tevékenység.	X			

4. LAJOSMIZSE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA ELŐZŐ CIKLUSBAN MEGVALÓSÍTOTT ÉS MEGVALÓSÍTÁS ALATT LÉVŐ FEJLESZTÉSI PROJEKTJEI

UNIÓS FORRÁSBÓL MEGVALÓSÍTOTT PROJEKTEK

Sorszám	Felhívás	Projekt címe	Projektzárás éve	Megítélt támogatás (Ft)
1	TOP-7.1.1-16 - Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösségszervezés a városi helyi közösségi fejlesztési stratégiához kapcsolódva	Lajosmizse Fejlődéséért - Helyi Községi Fejlesztési Stratégia	2022*	37 500 000
2	TOP-5.3.1-16-BK1 - A helyi identitás és kohézió erősítése	Társadalmi kohéziót erősítő programok Lajosmizsén és Felsőlajoson	2022*	40 826 087
3	KEHOP-1.2.1-18 - Helyi klímastratégiák kidolgozása, valamint a klímatudatosságot erősítő szemléletformálás	Klímatudatosságot erősítő szemléletformálás Lajosmizsén	2021*	19 999 423
4	EFOP-1.3.4-16 - Közös értékeink – sokszínű társadalom	Roma Kulturális Összetartozás	2021*	49 850 000
5	TOP-5.2.1-15-BK1 - A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	Szegregált területen élők társadalmi együttműködését erősítő helyi szintű komplex programok Lajosmizsén	2020*	60 000 000
6	EFOP-3.3.2-16 - Kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért	Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára a helyi köznevelés eredményességéért	2020*	19 566 439
7	TOP-2.1.2-15-BK1 - Zöld város kialakítása	Lajosmizse város környezettudatos és innovatív fejlesztése	2020*	860 000 000
8	TOP-7.1.1-16-H-ERFA - TOP CLLD ERFA típusú helyi támogatási kérelmek	Hangtechnikai eszközök beszerzése	2019	14 999 658
9	TOP-7.1.1-16-H-ERFA - TOP CLLD ERFA típusú helyi támogatási kérelmek	Fénytechnikai eszközök beszerzése	2019	13 914 120
10	TOP-7.1.1-16-H-ESZA - TOP CLLD ESZA típusú helyi támogatási kérelmek	Tavaszi hagyományörző rendezvénysorozat Lajosmizsén	2019	4 472 139

Sorszám	Felhívás	Projekt címe	Projektzárás éve	Megítélt támogatás (Ft)
11	TOP-7.1.1-16-H-ESZA - TOP CLLD ESZA típusú helyi támogatási kérelmek	A 25 éves városi rangot ünneplő rendezvénysorozat Lajosmizsén	2019	8 160 023
12	TOP-3.2.1-16-BK1 - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	Önkormányzati épület energetikai korszerűsítése Lajosmizsén	2019	54 000 000
13	TOP-1.1.3-16-BK1 - Helyi gazdaságfejlesztés	Konyha komplex fejlesztése Lajosmizsén	2019	70 000 000
14	TOP-4.3.1-15-BK1 - Leromlott városi területek rehabilitációja	Leromlott városi területek rehabilitációja keretében Lajosmizse szociális bérakásainak felújítása és közösségi ház létrehozása	2019	113 000 000
15	KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16 - Csatlakoztatási konstrukció az önkormányzati ASP rendszer országos kiterjesztéséhez	LAJOSMIZSE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA ASP KÖZPONTHOZ VALÓ CSATLAKOZÁSA	2017	8 996 395
16	TOP-1.4.1-15-BK1 - A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	„Meserét” Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde fejlesztése Lajosmizsén	2017	150 000 000
17	KEOP 5.7.0/15 Középületek kiemelt jelentőségű épületenergetikai fejlesztése	Lajosmizse Város Önkormányzatának tulajdonában álló, Lajosmizse Rákóczi utca 30. és Attila utca 6. szám alatti óvodák épületenergetikai fejlesztése	2015	80 862 679
18	KEOP 1.2.0/2F/09 Szennyvízelvezetés és tisztítás	Lajosmizse Város csatornahálózatának kiépítése és szennyvíztisztító telepének bővítése	2015	2 062 273 959
19	KEOP 4.10.0/N/14 Fotovoltaikus rendszerek kialakítása	Napelemes rendszer telepítése Lajosmizse településen	2015	43 323 628
	ÖSSZESEN			3 711 744 550

HAZAI FORRÁSBÓL MEGVALÓSULT PROJEKTEK

Felhívás	Projekt címe	Projektzárás éve	Megítélt támogatás (Ft)
Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása	Az Egészség ház aulájában lévő és emeleti vizesblokkjainak felújítása	2020	5 824 891
Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatás	Egészség ház kazánjának és közvetlen gépészetének cseréje	2019	11 558 257
Adóssághoz konszolidációban nem részesült települési önkormányzatok fejlesztéseinek támogatása	Út- és járdahálózat felújítása, csapadékvíz elvezető rendszer rekonstrukciója	2018	200 000 000
Nemzeti Szabadidős - Egészség Sportpark Program	Sportpark létesítése Lajosmizsén	2018	17 871 942
Adóssághoz konszolidációban részt nem vett települési önkormányzatok fejlesztési támogatására	Út- és járdahálózat fejlesztése, Szent Lajos utcai óvoda energetikai korszerűsítése	2015	200 000 000
ÖSSZESEN			435 255 090

ÖNKORMÁNYZATI FORRÁSBÓL MEGVALÓSULT FEJLESZTÉSEK

Fejlesztés megnevezése	Projektzárás éve	Fejlesztés költsége (Ft)
A Lajosmizsei Köztetetőben útépités	2019	8 486 045
Vízvezeték építés a Kálmán Imre közben	2019	2 176 005
Attila utcai 13 férőhelyes parkoló kiépítése és 2 db gyalogos átkelőhely létesítése	2019	8 591 296
A Lajosmizsei Köztetetőben út és urnafal kerítés építés	2018	9 485 588
Vízvezeték építés a Vasút, Gesztenye és Bodza utcákban	2018	23 996 141
A Lajosmizsei Köztetető előtt kapunként – kivéve főbejárat - 6 db gyephezágos térkő burkolat kivitelezése	2017	6 170 094
Művelődési Ház külső homlokzatának és földszinti mosdójának felújítása	2017	17 000 000
Urnafal kerítés harmadik szakaszának megépítése a Lajosmizsei Köztetetőben	2016	2 077 200
Parkoló építése az Attila utca elején a Sury iskola mellett	2015	2 053 913
ÖSSZESEN		80 036 282

5. VÁLLALKOZÁSOK ÉS MÁSHATÁROZOTT SZERVEZETEK NYERTES PÁLYÁZATAI AZ ELŐZŐ CIKLUSBAN

Pályázó neve	Projekt megnevezése	Intézkedés	Megítélt támogatás	Megítélt kölcsön
LAJOSMIZSEI FOLPLAST " Műanyagfeldolgozó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Nyomdagép és műanyagfeldolgozó berendezések beszerzése a Lajosmizsei Folplast Kft.-nél	GINOP-1.2.1-16 - Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése	484 264 902 Ft	-
MIZSEPACK Nyomdaipari Korlátolt Felelősségű Társaság	A Mizsepack Kft. termelési kapacitásbővítésre irányuló komplex beruházása hazai és nemzetközi piacokon való versenyképességének növelésére	GINOP-1.2.1-16 - Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése	500 000 000 Ft	-
Orlov-Fa Fafeldolgozó Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Az ORLOV-FA Kft fafeldolgozó tevékenységének komplex fejlesztése	GINOP-1.2.1-16 - Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése	92 939 627 Ft	-
Yano Food Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Yano Food Kft. termelési kapacitásának bővítése	GINOP-1.2.1-16 - Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése	193 729 842 Ft	-
PLANTA MEDICIA Korlátolt Felelősségű Társaság	Gyártó kapacitás bővítés a Planta Medicia Kft-nél	GINOP-1.2.1-15 - Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése	83 310 535 Ft	-
GD Gép és Daru Rakodástechnikai Gépgyártó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	GD Horizontális Fúró-Marómű	GINOP-1.2.1-14 - Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése	42 350 000 Ft	-
GD Gép és Daru Rakodástechnikai Gépgyártó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	A GD Gép és Daru Kft ingatlanfejlesztése és kapacitásbővítő eszközbeszerzése	GINOP-1.2.3-8-3-4-16 - Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása kombinált hiteltermék keretében	29 705 057 Ft	59 410 114 Ft
Magyar Szárazvirág Termelő és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	A MAGYAR SZÁRAZVIRÁG KFT. KAPACITÁSBŐVÍTŐ BERUHÁZÁSÁNAK TÁMOGATÁSA KOMBINÁLT HITELTERMÉK KERETÉBEN	GINOP-1.2.3-8-3-4-16 - Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása kombinált hiteltermék keretében	24 153 004 Ft	48 306 009 Ft

Pályázó neve	Projekt megnevezése	Intézkedés	Megítélt támogatás	Megítélt kölcsön
MIZSEPACK Nyomdaipari Korlátolt Felelősségű Társaság	A Mizsepack Kft. növekedési potenciált erősítő technológia korszerűsítése hazai kedvezményes hitellel kombinált európai uniós forrásból	GINOP-1.2.3-8-3-4-16 - Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása kombinált hiteltermék keretében	49 796 168 Ft	98 998 808 Ft
Orlov-Fa Fafeldolgozó Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Orlov-Fa Kft. lajostermelési telephelyének kapacitásbővítő fejlesztése	GINOP-1.2.3-8-3-4-16 - Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása kombinált hiteltermék keretében	50 000 000 Ft	139 500 001 Ft
Magyar Szárazvirág Termelő és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Kapacitásbővítő beruházás a Magyar Szárazvirág Kft.-nél.	GINOP-1.2.2-16 - Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	38 448 040 Ft	-
MIZSE PÉKSÉG Sütőipari és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Kapacitásbővítés a Mizse Pékség Kft.-nél	GINOP-1.2.2-16 - Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	13 475 000 Ft	-
PAX Faipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Technológiafejlesztés a PAX Kft.-nél	GINOP-1.2.2-16 - Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	12 986 724 Ft	-
ZSIGI-TRANS Szállítmányozó, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	A ZSIGI-TRANS Kft. termelési kapacitásbővítő fejlesztése	GINOP-1.2.2-16 - Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	25 008 500 Ft	-
"AKÁC" Fafeldolgozó Korlátolt Felelősségű Társaság	Az "AKÁC" Kft. termelési kapacitásának bővítése	GINOP-1.2.2-15 - Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	13 387 777 Ft	-
Mizse-Plast Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	6 színes flexografikus nyomdagép beszerzése	GINOP-1.2.2-15 - Mikro-kis és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása	32 230 209 Ft	-
"AKÁC" Fafeldolgozó Korlátolt Felelősségű Társaság	Az "AKÁC" Kft. versenyképességének növelése adaptív technológiai innováció révén	GINOP-2.1.8-17 - A KKV-k versenyképességének növelése adaptív technológiai innováció révén	6 982 712 Ft	-

Pályázó neve	Projekt megnevezése	Intézkedés	Megítélt támogatás	Megítélt kölcsön
GD Gép és Daru Rakodástechnikai Gépgyártó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Új emelő szállító kocspár kifejlesztése	GINOP-2.1.7-15 - Prototípus, termék-, technológia- és szolgáltatásfejlesztés	95 950 421 Ft	-
GEOSENSE Építőmérnöki Szolgáltató és Tervező Korlátolt Felelősségű Társaság	Mérnöki tervtár-adatbank és kapcsolódó interaktív online/kutatási szolgáltatások létrehozása	GINOP-2.1.7-15 - Prototípus, termék-, technológia- és szolgáltatásfejlesztés	12 009 800 Ft	-
KUNSZERÉP Korlátolt Felelősségű Társaság	Innovatív látszóbeton megoldás kifejlesztése a Kunszerép Kft.-nél	GINOP-2.1.7-15 - Prototípus, termék-, technológia- és szolgáltatásfejlesztés	129 487 500 Ft	-
PODIART Korlátolt Felelősségű Társaság	Berendezés a láb statikai jellemzőinek három irányú leképezéséhez, azaz Panorámaszkóp fejlesztése	GINOP-2.1.7-15 - Prototípus, termék-, technológia- és szolgáltatásfejlesztés	79 791 400 Ft	-
GD Gép és Daru Rakodástechnikai Gépgyártó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Modul rendszerű állványkomponensek fejlesztése a repülőgépgyártás kiszolgálására a GD Gép és Daru kft.-nél	GINOP-2.1.2-8-1-4-16 - Vállalatok K+F+I tevékenységének támogatása kombinált hiteltermék keretében	235 285 998 Ft	235 285 999 Ft
PAX Faipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Előregyártott kerti járólap kifejlesztése akác bútüből	GINOP-2.1.2-8-1-4-16 - Vállalatok K+F+I tevékenységének támogatása kombinált hiteltermék keretében	52 611 900 Ft	26 305 950 Ft
Árva József Korlátolt Felelősségű Társaság	Rakodólapok külpiai megjelenésének támogatása	GINOP-1.3.1-15 - Mikro-, kis- és középvállalkozások piaci megjelenésének támogatása	19 250 008 Ft	
PLANTA MEDICIA Korlátolt Felelősségű Társaság	Teafilterező és puffasztott termék csomagoló kapacitás bővítése	GINOP-1.2.3-8-3-4-16 - Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása kombinált hiteltermék keretében	39 666 383 Ft	79 332 768 Ft
T+U TRANSZ Szállítmányozási és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	A T+U TRANSZ Kft. kapacitásának bővítése eszközbeszerzés és felépítmény, plató gyártó üzem épületegyüttes építése révén	GINOP-1.2.3-8-3-4-16 - Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása kombinált hiteltermék keretében	49 230 465 Ft	101 471 238 Ft

Pályázó neve	Projekt megnevezése	Intézkedés	Megítélt támogatás	Megítélt kölcsön
Árva József Korlátolt Felelősségű Társaság	Faipari csarnok energetikai felújítása	GINOP-4.1.2-18 - Megújuló energia használatával megvalósuló épületenergetikai fejlesztések támogatása	46 102 753 Ft	-
Magyar Szárazvirág Termelő és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	A MAGYAR SZÁRAZVIRÁG KFT. MEGÚJULÓ ENERGIA HASZNÁLATÁVAL MEGVALÓSULÓ ÉPÜLETENERGETIKAI FEJLESZTÉSE	GINOP-4.1.2-18 - Megújuló energia használatával megvalósuló épületenergetikai fejlesztések támogatása	67 382 616 Ft	-
GD Gép és Daru Rakodástechnikai Gépgyártó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Napelem használatával megvalósuló épületenergetikai fejlesztés a GD Gép és Daru Kft.-nél	GINOP-4.1.1-8-4-4-16 - Megújuló energia használatával megvalósuló épületenergetikai fejlesztések támogatása kombinált hiteltermékkel	15 530 140 Ft	15 556 578 Ft
T+U TRANSZ Szállítmányozási és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	A T+U Transz Kft. ügyviteli folyamatainak menedzselése egy komplex vállalatirányítási rendszer bevezetése révén	GINOP-3.2.2-8-2-4-16 - Vállalati komplex infokommunikációs és mobilfejlesztések, felhőalapú online üzleti szolgáltatások terjesztésének támogatása	12 199 624 Ft	15 249 530 Ft
GD Gép és Daru Rakodástechnikai Gépgyártó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Vállalatirányítási rendszer bevezetés	GINOP-3.2.2-8-2-4-16 - Vállalati komplex infokommunikációs és mobilfejlesztések, felhőalapú online üzleti szolgáltatások terjesztésének támogatása	10 982 382 Ft	13 727 977 Ft
Magyar Szárazvirág Termelő és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Vállalati komplex infokommunikációs fejlesztés a Magyar Szárazvirág Kft.-nél	GINOP-3.2.2-8-2-4-16 - Vállalati komplex infokommunikációs és mobilfejlesztések, felhőalapú online üzleti szolgáltatások terjesztésének támogatása	3 585 400 Ft	5 634 200 Ft
Faragó Környezetvédelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	A Faragó Környezetvédelmi és Szolgáltató Kft. versenyképességének növelése adaptív technológiai innováció révén	GINOP-2.1.8-17 - A KKV-k versenyképességének növelése adaptív technológiai innováció révén	15 000 000 Ft	-
HÁZISWEETS Termelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Adaptív innováció megvalósítása a Háziweets Kft.-nél	GINOP-2.1.8-17 - A KKV-k versenyképességének növelése adaptív technológiai innováció révén	29 758 950 Ft	-
MIZSE PÉKSÉG Sütőipari és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Gépjármű kitelepülő gyors szervíz kialakítása innovatív eszközökkel	GINOP-2.1.8-17 - A KKV-k versenyképességének növelése adaptív technológiai innováció révén	5 581 525 Ft	-

Pályázó neve	Projekt megnevezése	Intézkedés	Megítélt támogatás	Megítélt kölcsön
Orlov-Fa Fafeldolgozó Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	A fafeldolgozás innovatív fejlesztése	GINOP-2.1.8-17 - A KKV-k versenyképességének növelése adaptív technológiai innováció révén	28 200 000 Ft	-
"GERÉBY KÚRIA" Vendéglátó, Szálloda és Idegenforgalmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Gyakornoki program a "GERÉBY KÚRIA" Kft.-nél	GINOP-5.2.4-16 - Gyakornoki program pályakezdők támogatására	12 815 216 Ft	-
"GOMÉP" Ipari és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Gyakornoki program a Gomép Kft.-nél	GINOP-5.2.4-16 - Gyakornoki program pályakezdők támogatására	4 031 898 Ft	-
BORTELLO Korlátolt Felelősségű Társaság	Gyakornoki program a Bortello Kft.-nél	GINOP-5.2.4-16 - Gyakornoki program pályakezdők támogatására	9 638 998 Ft	-
Tóth Valentina Roxána egyéni vállalkozó	Tóth Valentina Roxána egyéni vállalkozó vállalkozóvá válási támogatása a Dél-Alföldi régióban	GINOP-5.2.3-16 - Fiatalok vállalkozóvá válása - Vállalkozás indítási költségeinek támogatása	2 999 745 Ft	-
RUBEKOP Építőipari Szolgáltató Szociális Szövetkezet	"Földmunka és Zsaluzás"	GINOP-5.1.7-17 - Társadalmi célú vállalkozások ösztönzése	43 665 982 Ft	-
DU-OIL Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Napelemes rendszer telepítése a DU-OIL Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-nél	GINOP-4.1.3-19 - Napelemes rendszer telepítésének támogatása mikro-, kis- és középvállalkozásoknak	3 000 000 Ft	-
PAX Faipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Fűrészcarnok energetikai felújítása	GINOP-4.1.2-18 - Megújuló energia használatával megvalósuló épületenergetikai fejlesztések támogatása	34 630 089 Ft	-
"GERÉBY KÚRIA" Vendéglátó, Szálloda és Idegenforgalmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Rugalmas foglalkoztatás bevezetése a Geréby Kúria Kft.-nél	GINOP-5.3.2-16 - A rugalmas foglalkoztatás elterjesztése a konvergencia régiókban - Rugalmas, családbarát foglalkoztatási módszerek bevezetése a munkáltatóknál	14 844 100 Ft	-
"GOMÉP" Ipari és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Rugalmas foglalkoztatás bevezetése a GOMÉP Kft.-nél	GINOP-5.3.2-16 - A rugalmas foglalkoztatás elterjesztése a konvergencia régiókban - Rugalmas, családbarát foglalkoztatási módszerek bevezetése a munkáltatóknál	14 424 358 Ft	-
D.B.Z. VILL Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Gyakornoki foglalkoztatás a D.B.Z. VILL Kft.-nél	GINOP-5.2.4-16 - Gyakornoki program pályakezdők támogatására	9 674 712 Ft	-

Pályázó neve	Projekt megnevezése	Intézkedés	Megítélt támogatás	Megítélt kölcsön
Ezüst Kanál Vendéglátó Korlátolt Felelősségű Társaság	Gyakornoki program az Ezüst Kanál Kft.-nél	GINOP-5.2.4-16 - Gyakornoki program pályakezdők támogatására	14 256 000 Ft	-
Magyar Szárazvirág Termelő és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Gyakornoki program a Magyar Szárazvirág Kft.-nél	GINOP-5.2.4-16 - Gyakornoki program pályakezdők támogatására	12 649 060 Ft	-
MIZSE GASTRO Vendéglátóipari és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Gyakornoki program a Mizse Gastro Kft.-nél	GINOP-5.2.4-16 - Gyakornoki program pályakezdők támogatására	7 233 200 Ft	-
Sápi Tibor egyéni vállalkozó	Gyakornoki Program a Sápi nyomtatványboltnál	GINOP-5.2.4-16 - Gyakornoki program pályakezdők támogatására	2 857 262 Ft	-
VASS-ÜR Hűtő- és Klimatechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Hűtőszerelő gyakornok képzése	GINOP-5.2.4-16 - Gyakornoki program pályakezdők támogatására	4 843 864 Ft	-
"GOMÉP" Ipari és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Képzések támogatása a GOMÉP Kft.-nél	GINOP-6.1.6-17 - Munkahelyi képzések támogatása mikro-, kis- és középvállalatok munkavállalói számára	24 130 592 Ft	-
GD Gép és Daru Rakodástechnikai Gépgyártó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	Humánerőforrás és kompetencia fejlesztés a GD Gép és Daru Rakodástechnikai Gépgyártó és Kereskedelmi Kft.-nél	GINOP-6.1.6-17 - Munkahelyi képzések támogatása mikro-, kis- és középvállalatok munkavállalói számára	38 078 674 Ft	-
HÁZISWEETS Termelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Munkahelyi képzések a HÁZISWEETS Kft.-nél	GINOP-6.1.6-17 - Munkahelyi képzések támogatása mikro-, kis- és középvállalatok munkavállalói számára	42 455 727 Ft	-
Hírös-Ker. Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Munkahelyi képzések a Hírös-Ker. Kft.-nél	GINOP-6.1.6-17 - Munkahelyi képzések támogatása mikro-, kis- és középvállalatok munkavállalói számára	11 834 815 Ft	-
PLANTA MEDICIA Korlátolt Felelősségű Társaság	Munkahelyi képzések a Planta Medicina Kft.-nél	GINOP-6.1.6-17 - Munkahelyi képzések támogatása mikro-, kis- és középvállalatok munkavállalói számára	12 800 000 Ft	-
Tea Trade Korlátolt Felelősségű Társaság	Munkahelyi képzések a Tea Trade Kft.-nél	GINOP-6.1.6-17 - Munkahelyi képzések támogatása mikro-, kis- és középvállalatok munkavállalói számára	12 800 000 Ft	-

Pályázó neve	Projekt megnevezése	Intézkedés	Megítélt támogatás	Megítélt kölcsön
PLANTA MEDICIA Korlátolt Felelősségű Társaság	A Rugalmas Foglalkoztatás Bevezetése a Planta Medicia Kft -nél	GINOP-5.3.2-16 - A rugalmas foglalkoztatás elterjesztése a konvergencia régiókban - Rugalmas, családbarát foglalkoztatási módszerek bevezetése a munkáltatóknál	14 838 000 Ft	-
"OLIVIA" Élelmiszerfeldolgozó Korlátolt Felelősségű Társaság	Nyúl tenyészállat előállítás technológia kialakítása komplex környezeti fókusszal az Olivia Kft-nél	Vállalatok K+F tevékenységének támogatása (KFI_16)	149 568 750 Ft	-
EverSun Korlátolt Felelősségű Társaság	495 kW teljesítményű fotovoltikus naperőmű létrehozása	GINOP-8.4.1/B-16 - KKV energia hitel	-	149 900 000 Ft
Építővas Korlátolt Felelősségű Társaság	Tárgyi eszköz beszerzés	GINOP-8.3.5-18 - Mikro- és Kisvállalkozások technológiai korszerűsítése célú hitel	-	44 820 000 Ft
Makai Gépész Korlátolt Felelősségű Társaság	Új gép beszerzése	GINOP-8.3.5-18 - Mikro- és Kisvállalkozások technológiai korszerűsítése célú hitel	-	7 000 000 Ft
Székely Zsombor EV	Eszközbekzerzés	GINOP-8.3.5-18 - Mikro- és Kisvállalkozások technológiai korszerűsítése célú hitel	-	50 130 000 Ft
Toro Azul Korlátolt Felelősségű Társaság	Tárgyi eszköz beszerzése	GINOP-8.3.5-18 - Mikro- és Kisvállalkozások technológiai korszerűsítése célú hitel	-	92 000 000 Ft
"Mizse Motel" Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	Használt és új gépek, berendezések, felszerelések, járművek beszerzése	GINOP-8.3.1-16 - Mikro-, kis- és középvállalkozások versenyképességének növelése célú hitelprogram	-	36 363 906 Ft
ComSol Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Használt és új gépek, berendezések, felszerelések, járművek beszerzése	GINOP-8.3.1-16 - Mikro-, kis- és középvállalkozások versenyképességének növelése célú hitelprogram	-	148 000 000 Ft
VASS-ÜR Hűtő- és Klímtechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató KFT	Gépjármű vásárlása	GINOP-8.3.1-16 - Mikro-, kis- és középvállalkozások versenyképességének növelése célú hitelprogram	-	2 872 000 Ft
Kecskeméti Tankerületi Központ	Egyenlő hozzáférés a közoktatáshoz és az integrált oktatás feltételeinek megteremtése a Fekete István Sportiskolai Általános Iskolában Lajosmizsén	EFOP-4.1.2-17 - Iskola 2020: Köznevelési intézmények infrastrukturális fejlesztése a hátránykompenzáció elősegítése és a minőségi oktatás megteremtése érdekében	496 867 000 Ft	-

Pályázó neve	Projekt megnevezése	Intézkedés	Megítélt támogatás	Megítélt kölcsön
Gyermekekért Plusz Alapítvány	Egészséges életvitel elérése céljából megvalósított tevékenységek a Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskolában	EFOP-1.8.5-17 - Menő menzák az iskolákban	20 000 000 Ft	-
Romano Chacipe Lajosmizse Egyesület	Roma Kulturális Összetartozás	EFOP-1.3.4-16 - Közös értékeink – sokszínű társadalom	49 850 000 Ft	-

Megjegyzés: A táblázat nem tartalmazza a Vidékfejlesztési Program keretében **2.628.222.588 Ft támogatási összeggel megvalósított 222 db pályázatot.**